

VENDIM
Nr. 291, datë 13.11.2025

**MBI MIRATIMIN E NJË UDHËZUESI PËR BALANCIMIN E ENERGJISË
ELEKTRIKE**

Në mbështetje të neneve 16, 20, 23, germa “b”, nenit 100, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; si dhe të neneve 15 dhe 26, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE) nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 13.11.2025, pasi shqyrtoi relacionin me nr. 1672/5 prot., datë 24.10.2025, të përgatitur nga Drejtoritë Teknike, “Mbi miratimin e një udhëzuesi për balancimin e energjisë elektrike”,

konstatoi se:

- Shoqëria “OST” sh.a., me shkresën nr. 2580 prot., datë 30.4.2025, të protokolluar në ERE me nr. 1672, datë 5.5.2025, ka paraqitur kërkesën për miratimin e rregullores (BE) 2017/2195, të Komisionit Evropian, datë 23.11.2017, për krijimin e një “Udhëzuesi për Balancimin e Energjisë Elektrike”.

1. Fillimi i procedurës për shqyrtimin e kërkesës së “OST” sh.a.:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 116, datë 3.6.2025, vendosi “Fillimin e procedurës për miratimin e Udhëzuesit për balancimin e energjisë elektrike” (miratuar me rregulloren e komisionit (BE) 2017/2195, datë 23 nëntor 2017).

- Draft-rregullorja e propozuar nga “OST” sh.a. përbën transpozim të drejtpërdrejtë të “Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195, datë 23 nëntor 2017, për krijimin e një udhëzuesi për balancimin e energjisë elektrike, në përputhje me vendimin nr. 2022/03/MC-EnC të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë.

2. Konsultimi publik dhe njoftimi i palëve:

- Me shkresën nr. 1672/2 prot., datë 11.6.2025, u njoftuan palët e interesit si më poshtë: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Autoriteti i Konkurrencës, “Operatori i Sistemit të Transmetimit” sh.a., “ALPEX” sh.a., Shoqata Shqiptare e Furnizuesve të Energjisë Elektrike (AAES), Shoqata Shqiptare e Energjisë së Rinovueshme (AREA), si dhe Sekretariati i Komunitetit të Energjisë.

- Vendimi nr. 116, datë 3.6.2025, u publikua në faqen zyrtare të internetit të ERE-s, së bashku me draft-rregulloren në gjuhën shqipe dhe anglisht, në rubrikën “Konsultime”. Gjatë procesit të konsultimit publik, nuk janë paraqitur komente apo përgjigje nga palët e interesit.

3. Vlerësime të ERE-s

- Në përputhje me nenin 5 të rregullores (BE) 2017/2195, termat dhe kushtet ose metodologjitë e parashikuara për zbatim nga operatorët e sistemeve të transmetimit duhet të përfshijnë një afat kohor të përcaktuar për zbatimin e tyre, i cili nuk duhet të tejkalojë 12 muaj nga data e miratimit nga autoritetet rregullatore përkatëse, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe ose kur ka dakordësi ndërinstitucionale për shtyrje.

- Duke marrë në konsideratë sfidat e evidentuara nga “OST” sh.a., në lidhje me aspektet tekniko-ekonomike dhe zhvillimin e kapaciteteve teknologjike për zbatimin e rregullores, vlerësohet se është e nevojshme të jepet një afat i arsyeshëm për përgatitjen institucionale dhe teknike deri më datë 1 tetor 2026, duke lënë këtë afat për përgatitjen dhe ndërtimin e kapaciteteve të nevojshme për zbatimin e plotë të metodologjive dhe detyrimeve të parashikuara nga kjo rregullore.

Në vijim të komenteve të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, të përcjella nga Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, më datë 24.7.2025, vlerësohet se këto sugjerime kanë rëndësi të veçantë për qasjen e ndjekur nga ERE në transpozimin e Kodit të Rrjetit dhe Udhëzimeve të Tregut, përfshirë rregulloren në fjalë. Komentet theksojnë nevojën që detyrimet që rrjedhin për “OST” sh.a., NEMO-n dhe autoritetet rregullatore të jenë të përcaktuara qartë në nivelin përkatës ligjor, si dhe të sigurohet koordinim i plotë me dispozitat mbi ACER-in, metodologjitë e përbashkëta (TCMs), çështjet ndërkufitare dhe qendrat rajonale të koordinimit (RCC).

- Për rrjedhojë, ERE do të vijojë të ushtrojë diskrecionin e saj publik në zbatimin dhe interpretimin e këtyre detyrimeve, duke vlerësuar rast pas rasti çdo vendimmarrje që lidhet me zbatueshmërinë e drejtpërdrejtë të vendimeve të autoriteteve rregullatore kombëtare (NRAs), ACER-it dhe ECRB-së, në përputhje me legjislacionin sektorial kombëtar dhe detyrimet që rrjedhin nga kuadri i Komunitetit të Energjisë.

Për gjithë sa më sipër, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Miratimin e një udhëzuesi për balancimin e energjisë elektrike (bashkëlidhur).
2. Drejtoria Juridike dhe Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve të njoftojë “OST” sh.a., Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë, Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Çdo palë e përfshirë në këtë procedurë mund t’i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit, rishikimin e vendimit të Bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë Bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabime materiale të konstatuara. Për këtë vendim mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

PËR MIRATIMIN E NJË UDHËZUESI PËR BALANCIMIN E ENERGIJË ELEKTRIKE (RREGULLORE E KOMISIONIT (BE) 2017/2195, DATË 23 NËNTOR 2017)

Inkorporuar dhe përshtatur nga vendimi i Këshillit Ministror D/2022/03/MC-EnC i datës 15 dhjetor 2022 për inkorporimin e Rregullores (BE) 2019/942, Rregullores (BE) 2019/943, Rregullores (BE) 2015/1222, Rregullores (BE) 2016/1719, Rregullores (BE) 2017/2195, Rregullores (BE) 2017/2196, Rregullores (BE) 2017/1485 në acquis të Komunitetit të Energjisë, që amendon Aneksin I të Traktatit të Komunitetit të Energjisë, dhe mbi amendimet e Vendimeve të Këshillit Ministror Nr. EnC2021/13/MC-EnC dhe Nr. 2011/02/MC-EnC.

TITULLI 1 DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1 **Objekti dhe fusha e zbatimit**

1. Kjo Rregullore përcakton një udhëzues të detajuar për balancimin e energjisë elektrike, duke përfshirë vendosjen e parimeve të përbashkëta për prokurimin dhe shlyerjen e rezervave të mbajtjes së frekuencës, rezervave të rivendosjes së frekuencës dhe rezervave zëvendësuese dhe një metodologji të përbashkët për aktivizimin e rezervave të restaurimit të frekuencës dhe rezervave zëvendësuese.

2. Kjo Rregullore do të zbatohet për operatorët e sistemit të transmetimit (“OST”), operatorët e sistemit të shpërndarjes (“OSSH”) duke përfshirë sistemet e mbyllura të shpërndarjes, autoritetet rregullatore, Agjencinë për Bashkëpunim të Rregullatorëve të Energjisë, Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë, Rrjetin Evropian të Operatorëve të Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike (“ENTSO-E”), palët e treta të cilëve u janë deleguar ose caktuar përgjegjësitë si dhe pjesëmarrës të tjerë të tregut.

3. Kjo Rregullore do të zbatohet për të gjitha sistemet e transmetimit dhe interkoneksionet në Komunitetin e Energjisë përveç sistemeve të transmetimit<...>që nuk janë të lidhura me sisteme të tjera të transmetimit nëpërmjet interkoneksionit.

4. Kur në një Palë Kontraktuese ka më shumë se një OST, kjo Rregullore do të zbatohet për të gjitha OST-të në atë Palë Kontraktuese. Kur një OST nuk ka një funksion të lidhur me një ose më shumë detyrime sipas kësaj Rregulloreje, Palët Kontraktuese mund të përcaktojnë që përgjegjësia për të përmbushur këto detyrime t’i caktohet një ose më shumë OST-ve specifike.

5. Kur një zonë kontrolli fuqi-frekuencë (‘LFC’) përbëhet nga dy ose më shumë OST, të gjitha OST-të e asaj zone LFC mund të vendosin, në varësi të miratimit nga autoritetet rregullatore përkatëse, të ushtrojnë një ose më shumë detyrime sipas kësaj Rregulloreje në një mënyrë të koordinuar për të gjitha zonat e planifikimit të zonës LFC.

6. <...>

7. <...>

Kjo Rregullore do të zbatohet për të gjitha sistemet e përcaktuara në nenin 18 të Rregullores (BE) 2017/1485, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC- EnC.

Neni 2 Përkufizimet

Për qëllime të kësaj Rregulloreje, përkufizimet në nenin 2 të Direktivës (BE) 2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC, neni 2 i Rregullores (KE) nr. 2019/943 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, neni 2 i Rregullores së Komisionit (BE) Nr. 543/2013, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë 2015/01/MC-EnC, neni 2 i Rregullores së Komisionit (BE) 2015/1222, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, neni 2 i Rregullores së Komisionit (BE) 2016/631, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë 2018/03/MC-EnC, neni 2 i Rregullores së Komisionit (BE) 2016/1388 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë 2018/05/MC-EnC, neni 2 i Rregullores së Komisionit (BE) 2016/1447, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Grupit të Përhershëm të Nivelit të Lartë 2018/04/MC-EnC, neni 2 i Rregullores së Komisionit (BE) 2016/1719, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, neni 3 i Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, dhe Nenin 3 të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2196, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC do të zbatohen.

Përkufizimet e mëposhtme do të zbatohen gjithashtu:

1. “Balancim” nënkupton të gjitha veprimet dhe proceset, në të gjitha afatet kohore, nëpërmjet të cilave OST-të sigurojnë, në mënyrë të vazhdueshme, mbajtjen e frekuencës së sistemit brenda një diapazoni të paracaktuar të qëndrueshmërisë, siç përcaktohet në nenin 127 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar nga vendimi i Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, dhe pajtueshmërinë me sasinë e rezervave të nevojshme në lidhje me cilësinë e kërkuar, siç përcaktohet në pjesën IV titulli V, titulli VI dhe titulli VII i Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC;

2. “Treg balancues” është menaxhimi, i bazuar në treg, i funksioneve të balancimit të sistemit të energjisë elektrike, i operuar nga Operatori i Sistemit të Transmetimit;

3. “Shërbime balancuese” nënkupton energjinë balancuese ose kapacitetin balancues, ose të dyja;

4. “Energjia balancuese” nënkupton energjinë e përdorur nga OST-të për të kryer balancimin dhe e ofruar nga ofruesi i shërbimit të Balancimit;

5. “Kapaciteti balancues” nënkupton një vëllim të kapacitetit rezervë që një ofrues i shërbimit të balancimit ka rënë dakord të mbajë dhe në lidhje me të cilin ofruesi i shërbimit të balancimit ka rënë dakord të paraqesë oferta për një vëllim korrespondues të energjisë balancuese në OST për kohëzgjatjen e kontratës;

6. “Ofruesi shërbimit të balancimit (OSHB)” nënkupton një pjesëmarrës tregu me njësi ofruese të rezervës ose grupe ofruese të rezervës të afta për të ofruar për OST-të shërbime balancimi.

7. “Palë përgjegjëse për balancim” do të thotë një pjesëmarrës tregu ose përfaqësuesi i zgjedhur prej tij, përgjegjës për disbalancat e tij;

8. “Disbalancë” nënkupton një vëllim energjie të llogaritur për një palë përgjegjëse për balancim dhe që përfaqëson diferencën midis volumit të alokuar që i atribuohet asaj pale përgjegjëse për balancim dhe pozicionit përfundimtar të saj, duke përfshirë çdo rregullim të disbalancës të aplikuar për atë palë përgjegjëse për balancim, brenda një periudhe të caktuar të shlyerjes së disbalancave;

9. “Shlyerje e disbalancave” nënkupton një mekanizëm shlyerjeje financiare për tarifimin ose pagesën e palëve përgjegjëse për balancim për disbalancat e tyre;

10. “Periudhë e shlyerjes së disbalancave” nënkupton njësinë kohore për të cilën llogaritet disbalanca e palëve përgjegjëse për balancim;

11. “Zona e disbalancës” do të thotë zona në të cilën llogaritet një disbalancë;

12. “Çmimi i disbalancës” nënkupton çmimin, qoftë pozitiv, zero ose negativ, në çdo periudhë të shlyerjes së disbalancës për një disbalancë në çdo drejtim;

13. “Zona e çmimit të disbalancës” do të thotë zona për llogaritjen e një çmimi disbalance;

14. “Rregullim i disbalancës” nënkupton një vëllim energjie që përfaqëson energjinë balancuese nga një ofrues i shërbimit të balancimit dhe i aplikuar nga OST-ja lidhëse për një periudhë të shlyerjes së disbalancës për palët përgjegjëse për balancim, i cili përdoret për llogaritjen e disbalancës së tyre.

15. “Volumi i alokuar” do të thotë një vëllim energjie i injektuar ose tërhequr nga sistemi që i atribuohet një pale përgjegjëse për balancim, për llogaritjen e disbalancës të asaj pale përgjegjëse për balancim;

16. “Pozicion” do të thotë volumi i deklaruar i energjisë i palës përgjegjëse për balancim që përdoret për llogaritjen e disbalancës së saj;

17. “Modeli me vetëdispeçerim” nënkupton një model planifikimi dhe dispeçerimi ku oraret e gjenerimit dhe oraret e konsumit, si dhe dispeçerimi i impianteve të gjenerimit të energjisë dhe objekteve të konsumit (ngarkesës) përcaktohen nga agjentët e planifikimit të atyre objekteve;

18. “Modeli me dispeçerim qendror” do të thotë një model skedulimi dhe dispeçerimi ku skedulet e gjenerimit dhe skedulet e konsumit, si dhe dispeçerimi i objekteve të gjenerimit të energjisë dhe objekteve të kërkesës(konsumit), përcaktohen nga një OST brenda procesit të skedulimit të integruar si objekte të dispeçerueshme;

19. “Procesi i skedulimit të integruar” nënkupton një proces llogaritës ciklik që përdor të paktën ofertat e procesit të skedulimit të integruar që përmbajnë të dhëna tregtare, të dhëna teknike komplekse të impianteve të veçanta të prodhimit të energjisë ose të konsumit, i cili qartësisht merr si input për procesin, karakteristikat e startimit, analizën më të fundit të mjaftueshmërisë së zonës së kontrollit dhe kufijtë e sigurisë operacionale;

20. “Kohë e mbylljes së portës së procesit të skedulimit të integruar” nënkupton momentin kohor kur dorëzimi ose përditësimi i ofertave të procesit të skedulimit të integruar nuk lejohet më për ciklet e dhëna të procesit të skedulimit të integruar;

21. “Modeli OST-OST” nënkupton një model për shkëmbimin e shërbimeve balancuese ku ofruesi i shërbimit të balancimit ofron shërbime balancuese për OST-në e tij lidhëse, i cili më pas i ofron këto shërbime balancuese OST-së kërkuese;

22. “OST lidhëse” do të thotë OST që operon zonën e skedulimit në të cilën ofruesit e shërbimit të balancimit dhe palët përgjegjëse për balancimin duhet të jenë në përputhje me termat dhe kushtet që lidhen me balancimin;

23. “Shkëmbim i shërbimeve balancuese” nënkupton shkëmbimin e energjisë balancuese dhe/ose e kapacitetit balancues, ose të dyjave bashkë;

24. “Shkëmbim i energjisë balancuese” nënkupton aktivizimin e ofertave të energjisë balancuese për shpërndarjen e energjisë balancuese të një OST në një zonë të ndryshme skedulimi nga ajo në të cilën është i lidhur ofruesi i shërbimit të balancimit të prokuruar;

25. “Shkëmbim i kapacitetit të balancimit” nënkupton ofrimin e kapacitetit balancues për një OST në një zonë të ndryshme skedulimi nga ajo në të cilën është i lidhur ofruesi i shërbimit të balancimit të prokuruar;

26. “Transferim i kapacitetit balancues” nënkupton një transferim të kapacitetit balancues nga ofruesi i shërbimit të balancimit të kontraktuar fillimisht të një ofrues tjetër i shërbimit të balancimit;

27. “Kohë e mbylljes së portës për energjinë balancuese” nënkupton momentin kur paraqitja ose përditësimi i një oferte për energjinë balancuese për një produkt standard në një listë sipas *merit order* nuk lejohet më;

28. “Produkt standard” nënkupton një produkt balancues të harmonizuar të përcaktuar nga të gjitha OST-të për shkëmbimin e shërbimeve të balancimit;

29. “Periudha e përgatitjes” nënkupton periudhën ndërmjet kërkesës nga OST-ja lidhëse në rastin e modelit OST-OST ose nga OST kontraktuese në rastin e modelit OST-OSHB dhe fillimit të periudhës së ngritjes;

30. “Kohë e aktivizimit të plotë” nënkupton periudhën ndërmjet kërkesës për aktivizim nga OST-ja lidhëse në rastin e modelit OST-OST ose nga OST kontraktuese në rastin e modelit OST-OSHB dhe dorëzimit të plotë përkatës të produktit në fjalë;

31. “Periudha e çaktivizimit” nënkupton periudhën e rritjes nga dorëzimi i plotë në një pikë të caktuar, ose nga tërheqja e plotë përsëri në një pikë të caktuar;

32. “Periudha e dorëzimit” nënkupton periudhën e dorëzimit gjatë së cilës ofruesi i shërbimit të balancimit dorëzon ndryshimin e plotë të kërkuar të furnizimit me energji elektrike ose ndryshimin e plotë të kërkuar të tërheqjeve nga sistemi;

33. “Periudha e vlefshmërisë” nënkupton periudhën kur mund të aktivizohet oferta e energjisë balancuese e ofruar nga ofruesi i shërbimit të balancimit, ku respektohen të gjitha karakteristikat e produktit. Periudha e vlefshmërisë përcaktohet nga një kohë fillimi dhe një kohë përfundimi;

34. “Mënyra e aktivizimit” do të thotë mënyra e aktivizimit të ofertave të energjisë balancuese, manuale ose automatike, në varësi të faktit nëse energjia balancuese aktivizohet manualisht nga një operator ose automatikisht në mënyrë të mbyllur;

35. “Pjesëtueshmëria” nënkupton mundësinë që një OST të përdorë vetëm një pjesë të ofertave të energjisë balancuese ose ofertave të kapacitetit balancues të ofruara nga ofruesi i shërbimit të balancimit, qoftë në terma të aktivizimit të fuqisë ose kohëzgjatjes kohore;

36. “Produkt specifik” nënkupton një produkt të ndryshëm nga një produkt standard;

37. “Lista e zakonshme sipas merit-order” nënkupton një listë të ofertave të energjisë balancuese të renditura sipas çmimeve të tyre të ofertës, të përdorura për aktivizimin e atyre ofertave;

38. “Koha e mbylljes së portës së dorëzimit të ofertës së OST-së për energji” nënkupton momentin më të fundit në kohë kur një OST lidhëse mund të përcjellë ofertat e energjisë balancuese të marra nga një ofrues i shërbimit të balancimit në funksionin e optimizimit të aktivizimit;

39. “Funksion optimizimi i aktivizimit” nënkupton funksionin e operimit të algoritmit të aplikuar për të optimizuar aktivizimin e ofertave të balancimit të energjisë;

40. “Funksioni i procesit të netimit të disbalancave” nënkupton rolin për të operuar algoritmin e aplikuar për funksionin e procesit të netimit të disbalancave;

41. “Funksioni i shlyerjes së OST-OST” nënkupton funksionin e kryerjes së shlyerjes së proceseve të bashkëpunimit ndërmjet OST-ve;

42. “Funksion optimizimi i prokurimit të kapacitetit” nënkupton funksionin e operimit të algoritmit të aplikuar për optimizimin e prokurimit të kapacitetit të balancimit për OST-të që shkëmbejnë kapacitetin balancues.

43. “Modeli OST-OShB” do të thotë një model për shkëmbimin e shërbimeve balancuese ku ofruesi i shërbimit të balancimit ofron shërbime balancuese drejtpërdrejt për OST-në kontraktuese, e cila më pas i ofron këto shërbime balancuese OST-së kërkuese;

44. “OST kontraktuese” do të thotë OST që ka marrëveshje kontraktuale për shërbimet balancuese me një ofrues shërbimi të balancimit në një zonë tjetër skedulimi;

45. “OST kërkuar” do të thotë OST që kërkon shpërndarjen e energjisë balancuese.

46. “Shtet Anëtar” nënkupton një territor të Bashkimit Evropian të përmendur në nenin 27 të Traktatit

Neni 3

Objektivat dhe aspektet rregullatore

1. Kjo Rregullore synon:

- a) të nxisë konkurrencën, mosdiskriminimin dhe transparencën në tregjet e balancimit;
- b) të përmirësojë efikasitetin e balancimit, si dhe eficiencën e tregjeve balancuese evropiane dhe kombëtare;
- c) të integrojë tregjet balancuese dhe promovojë mundësitë për shkëmbime të shërbimeve të balancimit duke kontribuar në sigurinë operationale;
- d) të kontribuojë në funksionimin dhe zhvillimin efikas afatgjatë të sistemit të transmetimit të energjisë elektrike dhe sektorit të energjisë elektrike në Komunitetin e Energjisë duke lehtësuar

funksionimin efikas dhe të qëndrueshëm të tregjeve të ditës në avancë, brenda ditës dhe tregjeve të balancimit;

e) të sigurojë që prokurimi i shërbimeve të balancimit të jetë i drejtë, objektiv, transparent dhe i bazuar në treg, të shmangë barrierat e panevojshme për hyrjen e operatorëve të rinj, të nxisë likuiditetin e tregjeve balancuese duke parandaluar shtrembërimet e panevojshme brenda tregut të brendshëm të energjisë elektrike;

f) të lehtësojë pjesëmarrjen e përgjigjes ndaj kërkesës përfshirë agregimin e objekteve dhe ruajtjes së energjisë, duke u siguruar që ato të konkurrojnë me shërbimet e tjera të balancimit në kushte të barabarta loje dhe, kur është e nevojshme, të veprojnë në mënyrë të pavarur për t'i shërbyer një objekti të vetëm kërkesë;

g) të lehtësojë pjesëmarrjen e burimeve të rinovueshme të energjisë dhe mbështetjen për arritjen e <...>objektivave për depërtimin e gjenerimit të burimeve të rinovueshme.

2. Gjatë zbatimit të kësaj Rregulloreje, Shtetet Anëtare dhe Palët Kontraktuese, autoritetet rregullatore përkatëse dhe operatorët e sistemit do të:

a) zbatojnë parimet e proporcionalitetit dhe mosdiskriminimit;

b) të sigurojnë transparencë;

c) të zbatojnë parimin e optimizimit ndërmjet efikasitetit më të lartë të përgjithshëm dhe kostos totale më të ulët për të gjitha palët e përfshira;

d) të sigurojnë që OST-të të përdorin mekanizmat e bazuar në treg, sa më shumë që të jetë e mundur, për të garantuar sigurinë dhe stabilitetin e rrjetit;

e) të sigurojnë që zhvillimi i tregjeve të ardhshme, të ditës në avancë dhe brenda ditës të mos rrezikohen;

f) të respektojnë përgjegjësinë e caktuar për OST-në përkatëse për të garantuar sigurinë e sistemit, duke përfshirë kërkesat e legjislacioni kombëtar;

g) të konsultohen me OSSH-të përkatëse duke marrë parasysh ndikimet e mundshme në sistemin e tyre;

h) të marrin në konsideratë standardet dhe specifikimet teknike evropiane të dakorduara.

Neni 4

Termet dhe kushtet ose metodologjitë e OST-ve

1. Aty ku kjo Rregullore iu kërkon OST-ve të hartojnë termat dhe kushtet ose metodologjitë që ato do të paraqesin për miratim te Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në masën që preken Shtetet Anëtare, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë që veprojnë në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC ose autoriteteve rregullatore përkatëse në përputhje me nenin 5(3) dhe Nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 e përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC brenda afateve përkatëse të përcaktuara në këtë Rregullore dhe në Vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC. Në rrethana të jashtëzakonshme, veçanërisht në rastet kur një afat nuk mund të përmbushet për shkak të rrethanave jashtë ndikimit të OST-ve, afatet për termat dhe kushtet ose metodologjitë mund të zgjaten <...> bashkërisht nga të gjitha autoritetet rregullatore përkatëse në procedurat në përputhje me nenin 5(3), dhe nga autoriteti rregullator përkatës në procedurat në përputhje me nenin 5(4).

2. Kur një propozim për termat dhe kushtet ose metodologjitë në përputhje me Nenin 5(3) dhe 5(4) të kësaj Rregullore duhet të hartohet dhe miratohet nga më shumë se një OST, OST-të pjesëmarrëse do të bashkëpunojnë ngushtë. OST-të, me ndihmën e ENTSO për Energjinë Elektrike, do të informojnë rregullisht autoritetet rregullatore përkatëse, Bordi Rregullator i

Komunitetit të Energjisë dhe, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencia për Bashkëpunimin e Energjisë në lidhje me ecurinë e zhvillimit të këtyre termave dhe kushteve ose metodologjive.

3. <...>

4. Kur OST-të që vendosin për propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë e renditura në nenin 5(3) nuk janë në gjendje të arrijnë një marrëveshje dhe kur rajonet në fjalë përbëhen nga më shumë se pesë Palë Kontraktuese dhe/ose Shtete Anëtare, ato vendosin me shumicë të cilësuar votimi. Një shumicë e cilësuar për propozimet në përputhje me nenin 5(3) do të kërkojë shumicën e mëposhtme:

a) OST që përfaqësojnë të paktën 72 % të Palëve Kontraktuese dhe/ose Shtetet Anëtare të interesuara; dhe

b) OST që përfaqësojnë Palët Kontraktuese dhe/ose Shtetet Anëtare që përbëjnë të paktën 65 % të popullsisë së zonës në fjalë

Një pakicë bllokuese për vendimet mbi propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë e listuara në nenin 5(3) do të përfshijë të paktën numrin minimal të OST-ve që përfaqësojnë më shumë se 35% të popullsisë së Palëve Kontraktuese pjesëmarrëse dhe/ose Shtetet Anëtare, plus OST që përfaqësojnë të paktën një shtesë Palë Kontraktuese dhe/ose Shteti Anëtar në fjalë, në rast të të cilit shumica e cilësuar do të konsiderohet e arritur.

5. OST-të që vendosin për propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë e renditura në nenin 5(3) në lidhje me rajonet e përbërë nga pesë shtete anëtare dhe/ose Palë Kontraktuese ose më pak, do të vendosin me konsensus.

6. Për vendimet e OST-së mbi propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë sipas paragrafit<...>4, një votë do t'i atribuohet çdo shteti anëtar ose Palë Kontraktuese. Nëse ka më shumë se një OST në territorin e një Shteti Anëtar ose një Palë Kontraktuese, shteti anëtar ose Pala Kontraktuese do të ndajë kompetencat e votimit ndërmjet OST-ve.

7. Kur OST-të nuk arrijnë të paraqesin një propozim fillestar ose të ndryshuar për termat dhe kushtet ose metodologjitë tek autoritetet rregullatore përkatëse, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë dhe Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë në përputhje me nenet 5 dhe 6, brenda afateve të përcaktuara në këtë Rregullore, do t'u ofrojnë autoriteteve rregullatore përkatëse, , Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe Agjencisë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë , draftet përkatëse të propozimeve për termat dhe kushtet ose metodologjitë dhe të shpjegojë pse nuk është arritur një marrëveshje. Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC, të gjitha autoritetet rregullatore përkatëse së bashku, ose autoriteti rregullator përkatës do të ndërmarrin hapat e duhur për miratimin e termave dhe kushteve ose metodologjive të kërkuara në përputhje me paragrafët 3 dhe 4 të nenit 5, për shembull duke kërkuar ndryshime ose duke rishikuar dhe plotësuar draftet sipas këtij paragrafi, duke përfshirë rastet kur nuk janë paraqitur drafte, dhe t'i miratojë ato.

Neni 5

Miratimi i termave dhe kushteve ose metodologjive të OST-ve

1. Çdo autoritet rregullator, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, Shtetet Anëtare në masën që preken, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, duke vepruar në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC do të miratojë termat dhe kushtet ose metodologjitë e zhvilluara nga OST-të sipas paragrafëve<...>3 dhe 4. Përpara miratimit të termave dhe kushteve ose metodologjive, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose,

Shtetet Anëtare, në masën që preken, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë ose autoritetet rregullatore përkatëse do të rishikojnë propozimet kur është e nevojshme, pas konsultimit me OST-të përkatëse, në mënyrë që të sigurohen që ato janë në përputhje me qëllimin e kësaj Rregulloreje dhe në përputhje me Rregulloren 2017/2195 kontribuojnë në integrimin e tregut, mosdiskriminimin, konkurrencën efektive dhe funksionimin e duhur të tregut.

2. OST-të do të zbatojnë termat dhe kushtet ose metodologjitë e mëposhtme dhe çdo ndryshim të tyre <...> të miratuara nga Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, duke vepruar në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC:

a) kuadrin rregullator për krijimin e platformave evropiane në përputhje me nenet 20(1), 21(1) dhe 22 (1) të Rregullores (BE) 2017/2195;

b) modifikimet e kuadrin rregullator për krijimin e platformave evropiane në përputhje me nenet 20(5) dhe 21(5) të Rregullores (BE) 2017/2195;

c) produktet standarde për kapacitetin balancues në përputhje me nenin 25 (2) të Rregullores (BE) 2017/2195;

d) metodologjinë e klasifikimit për qëllimet e aktivizimit të ofertave të energjisë balancuese në përputhje me nenin 29(3) të Rregullores (BE) 2017/2195;

e) vlerësimin mbi rritjen e mundshme të volumit minimal të ofertave të energjisë balancuese që do t'u përcillen platformave evropiane në përputhje me nenin 29(11) të Rregullores (BE) 2017/2195;

f) metodologjitë për përcaktimin e çmimit të energjisë balancuese dhe kapacitetit ndërzonal të përdorur për shkëmbimin e energjisë balancuese ose operimin e procesit të netimit të disbalancave në përputhje me nenin 30 pikat 1 dhe 5 të Rregullores (BE) 2017/2195;

g) metodologjinë e harmonizuar për procesin e alokimit të kapacitetit ndërzonal për shkëmbimin e kapaciteteve balancuese ose ndarjen e rezervave në përputhje me nenin 38(3) të Rregullores (BE) 2017/2195;

h) metodologjinë të optimizuar ndërmjet tyre, për një proces të alokimit të kapaciteteve ndërzonale në përputhje me nenin 40(1) të Rregullores (BE) 2017/2195;

i) rregullat e shlyerjes për OST-OST, për shkëmbimin e qëllimshëm të energjisë në përputhje me nenin 50(1) të Rregullores (BE) 2017/2195;

j) harmonizimin e karakteristikave kryesore të shlyerjes së disbalancave në përputhje me nenin 52(2) të Rregullores (BE) 2017/2195;

k) kuadrin, për zonën gjeografike që ka të bëjë me të gjitha OST-të që kryejnë procesin e zëvendësimit të rezervës në përputhje me Pjesën IV të Rregullores (BE) 2017/1485, për krijimin e platformës evropiane për rezervat zëvendësuese në përputhje me nenin 19(1) të Rregullores (BE) 2017/2195;

i) për zonën gjeografike që përfshin të gjitha OST-të që shkëmbejnë qëllimisht energji brenda zonës sinkrone të Evropës Kontinentale, rregullat e zgjidhjes së OST-OST për shkëmbimin e synuar të energjisë në përputhje me nenin 50(3);

m) për zonën sinkrone të Evropës Kontinentale, rregullat e shlyerjes për OST-OST për shkëmbimin e paqëllimshëm të energjisë sipas nenit 51(1);

<...>

3. Propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë e mëposhtme dhe çdo ndryshim i tyre do t'i nënshtrohen miratimit nga të gjitha autoritetet rregullatore të rajonit përkatës:

a) <...>

b) për zonën gjeografike që ka të bëjë me dy ose më shumë OST që shkëmbejnë ose kanë vullnetin e ndërsjellë për të shkëmbyer kapacitete balancuese, vendosjen e rregullave dhe procesit

të përbashkët dhe të harmonizuar për shkëmbimin dhe prokurimin e kapacitetit balancues në përputhje me nenin 33(1);

c) për zonën gjeografike që mbulon OST-të që shkëmbejnë kapacitet balancues, metodologjinë për llogaritjen e probabilitetit të kapacitetit të disponueshëm ndërzonal pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës në përputhje me nenin 33(6);

d) përjashtimi, për zonën gjeografike ku është kryer prokurimi i kapacitetit balancues, për të mos lejuar ofruesit e shërbimeve të balancimit të transferojnë detyrimet e tyre për të siguruar kapacitet balancues në përputhje me nenin 34(1);

e) zbatimi i një modeli OST-OShB, në një zonë gjeografike që përfshin dy ose më shumë OST, në përputhje me nenin 35(1);

f) metodologjinë e llogaritjes së kapacitetit ndërzonal për secilin rajon të llogaritjes së kapacitetit në përputhje me nenin 37(3);

g) në një zonë gjeografike që përbëhet nga dy ose më shumë OST, zbatimi i procesit të alokimit të kapaciteteve ndërzonale për shkëmbimin e kapaciteteve balancuese ose ndarjen e rezervave në përputhje me nenin 38(1);

h) <...>

i) <...>

j) <...>

k) <...>

m) <...>

n) <...>

o) për zonën gjeografike që përfshin dy ose më shumë OST që këmbëjnë kapacitetin balancues, parimet për algoritmet e balancimit në përputhje me nenin 58(3);

Një shtet anëtar ose një Palë Kontraktuese mund t'i japë një opinion autoritetit rregullator përkatës mbi propozimin për termat dhe kushtet ose metodologjitë e renditura në nënparagrafin e parë.

4. Propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë e mëposhtme dhe çdo ndryshim i tyre do t'i nënshtrohen miratimit nga çdo autoritet rregullator i secilit Pala Kontraktuese të interesuar rast pas rasti:

a) përjashtimin nga publikimi i informacionit mbi çmimet e ofruara të energjisë balancuese ose ofertat e kapaciteteve balancuese për shkak të shqetësimeve të abuzimit të tregut në përputhje me nenin 12(4);

b) aty ku është e përshtatshme, metodologjinë për shpërndarjen e kostove që rezultojnë nga veprimet e ndërmarra nga OSSh-të, në përputhje me nenin 15(3);

c) termat dhe kushtet në lidhje me balancimin në përputhje me nenin 18;

d) përkufizimin dhe përdorimin e produkteve specifike sipas nenit 26(1);

e) kufizimin në sasinë e ofertave që i përcillet platformave evropiane në përputhje me nenin 29(10);

f) përjashtimin nga prokurimi i ndarë i kapacitetit balancues në rritje dhe atij në ulje sipas nenit 32(3);

g) kur është e përshtatshme, mekanizmi shtesë i shlyerjes, i ndarë nga shlyerja e disbalancës, për të shlyer kostot e prokurimit të kapacitetit balancues, kostot administrative dhe kostot e tjera që lidhen me balancimin me palët përgjegjëse për balancim, në përputhje me nenin 44(3);

h) përjashtimet ndaj një ose më shumë dispozitave të kësaj Rregulloreje në përputhje me nenin 62(2);

i) kostot në lidhje me detyrimet e vendosura ndaj operatorëve të sistemit ose palëve të treta të caktuara në përputhje me këtë Rregullore në përputhje me nenin 8(1);

Një shtet anëtar ose një Palë Kontraktuese mund t'i japë një opinion autoritetit rregullator përkatës mbi propozimin për termat dhe kushtet ose metodologjitë e renditura në nënparagrafin e parë.

5. Propozimi për termat dhe kushtet ose metodologjitë duhet të përfshijë një afat kohor të propozuar për zbatimin e tyre dhe një përshkrim të ndikimit të tyre të pritshëm në objektivat e kësaj Rregulloreje. Afati kohor i zbatimit nuk duhet të jetë më i gjatë se 12 muaj pas miratimit nga autoritetet rregullatore përkatëse, me përjashtim të rasteve kur të gjitha autoritetet rregullatore përkatëse bien dakord të zgjasin afatin kohor të zbatimit ose kur në këtë Rregullore janë përcaktuar afate të ndryshme kohore. Propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë që i nënshtrohen miratimit nga disa autoritete rregullatore në përputhje me paragrafin 3 do t'i dorëzohen Bordi Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencisë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, brenda një jave nga paraqitja e tyre tek autoritetet rregullatore. Propozimet për kushtet ose metodologjitë që i nënshtrohen miratimit nga një autoritet rregullator në përputhje me paragrafin 4 mund t'i dorëzohen Bordi Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencisë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë brenda një muaji nga dorëzimi i tyre sipas gjykimit të autoritetit rregullator ndërkohë ato do të dorëzohen me kërkesë të Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë ose, në rast se preken Shtetet Anëtare, me kërkesë të Agjencisë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë <...> nëse Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose Agjencia për Bashkëpunim të Rregullatorëve të Energjisë e konsideron propozimin me një ndikim ndërkufitar. Me kërkesë të autoriteteve rregullatore përkatëse, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, duke vepruar në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC do të japë një mendim brenda tre muajve për propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë.

6. Kur miratimi i termave dhe kushteve ose metodologjive në përputhje me paragrafin 3 i këtij Neni ose ndryshimi në përputhje me nenin 6 kërkon një vendim nga më shumë se një autoritet rregullator, autoritetet rregullatore përkatëse do të konsultohen dhe bashkëpunojnë ngushtë dhe bashkërendojnë me njëri-tjetrin për të arritur një marrëveshje. Ku Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë ose Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë lëshon një opinion, autoritetet përkatëse rregullatore do ta marrin parasysh atë opinion. Autoritetet rregullatore ose, kur janë kompetente, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në rast se Shtetet Anëtare janë të përfshira, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë që veprojnë në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC, do të vendosë për termat dhe kushtet ose metodologjitë e paraqitura në përputhje me paragrafët<...>3 dhe 4, brenda gjashtë muajve pas marrjes së termave dhe kushteve ose metodologjive nga Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në rast se Shtetet Anëtare janë të përfshira, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, ose autoriteti rregullator përkatës ose, kur është e zbatueshme, nga autoriteti i fundit rregullator përkatës në fjalë. Afati fillon në ditën pas asaj në të cilën propozimi është dorëzuar në Agjencinë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë ose <...>autoritetit të fundit rregullator në fjalë në përputhje me paragrafin 3 ose, kur është e zbatueshme, autoritetit rregullator përkatës në përputhje me paragrafin 4.

7. Kur autoritetet rregullatore përkatëse nuk kanë qenë në gjendje të arrijnë marrëveshje brenda periudhës së përmendur në paragrafin 6, ose me kërkesën e tyre të përbashkët, ose mbi<...>kërkesëi Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë ose, në rast se Shtetet Anëtare janë të përfshira, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë sipas nënparagrafit të tretë të nenit 5(3) të Rregullores (BE) 2019/942,të Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë

ose, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, duke vepruar në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC do të miratojë një vendim në lidhje me propozimet e paraqitura për termat dhe kushtet ose metodologjitë brenda gjashtë muajve nga dita e referimit, në përputhje me nenin 5(3) dhe nënparagrafin e dytë të nenit 6(10) të Rregullores (BE) 2019/942.

8. Çdo palë mund të ankohe kundër një operatori përkatës të sistemit ose OST në lidhje me detyrimet ose vendimet e operatorit të sistemit ose të OST-së sipas kësaj Rregulloreje dhe mund t'ia referojë ankesën autoritetit rregullator përkatës i cili, duke vepruar si autoritet për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve, do të nxjerrë një vendim brenda dy muajve pas marrjes së ankesës. Kjo periudhë mund të zgjatet edhe për dy muaj të tjerë kur kërkohet informacion shtesë nga autoriteti rregullator përkatës. Kjo periudhë e zgjatur mund të zgjatet më tej me marrëveshjen e ankuesit. Vendimi i autoritetit rregullator përkatës do të jetë i detyrueshëm përveçse në rastet kur anulohet në apel.

Neni 6

Ndryshimet në termat dhe kushtet ose metodologjitë e OST-ve

1. Kur Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë, të gjitha autoritetet rregullatore përkatëse së bashku ose autoriteti rregullator përkatës kërkojnë një ndryshim për të miratuar termat dhe kushtet ose metodologjitë e paraqitura në përputhje me nenin 5 (2), (3) dhe (4), respektivisht, OST-të përkatëse do të paraqesin një propozim për termat dhe kushtet ose metodologjitë e ndryshuara për miratim brenda 2 muajve pas kërkesës nga Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose autoritetet përkatëse rregullatore. Të Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, duke vepruar në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC, ose autoritetet rregullatore përkatëse do të vendosin për termat dhe kushtet ose metodologjitë e ndryshuara brenda 2 muajve pas dorëzimit të tyre.

2. Kur autoritetet rregullatore përkatëse nuk kanë qenë në gjendje të arrijnë një marrëveshje mbi termat dhe kushtet ose metodologjitë brenda afatit 2-mujor, ose me kërkesën e tyre të përbashkët, ose me kërkesë të Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në rast se preken Shtetet Anëtare, me kërkesë të Agjencisë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, duke vepruar në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC sipas nënparagrafit të tretë të nenit 5(3) të Rregullores (BE) 2019/942, do të miratojnë një vendim në lidhje me termat dhe kushtet ose metodologjitë e ndryshuara brenda 6 muajve, në përputhje me nenin 5(3) dhe nënparagrafin e dytë të nenit 6(10) i Rregullores (BE) 2019/942. Nëse OST-të përkatëse nuk dorëzojnë një propozim për termat dhe kushtet ose metodologjitë e ndryshuara, do të zbatohet procedura e parashikuar në nenin 4.

3. Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë, ose autoritetet rregullatore ku janë përgjegjëse për miratimin e termave dhe kushteve ose metodologjive në përputhje me nenin 5 (2), (3) dhe (4) mund të kërkojnë përkatësisht propozime për ndryshime të atyre termave dhe kushteve ose metodologjive dhe të përcaktojnë një afat kohor për paraqitjen e atyre propozimeve. OST-të përgjegjëse për zhvillimin e një propozimi për termat dhe kushtet ose metodologjitë mund t'u propozojnë ndryshime autoriteteve rregullatore, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë dhe, në rast se preken Shtetet Anëtare Agjencisë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë. Propozimet për ndryshime në termat

dhe kushtet ose metodologjitë do t'i nënshtrohen konsultimit në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenin 10 dhe miratohen në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenet 4 dhe 5.

Neni 7

Publikimi i termave dhe kushteve ose metodologjive në internet

OST-të përgjegjëse për përcaktimin e termave dhe kushteve ose metodologjive në përputhje me këtë Rregullore do t'i publikojnë ato në internet sipas dispozitave të kësaj Rregulloreje, pas miratimit nga Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë, ose autoritetet rregullatore përkatëse ose, kur nuk kërkohet një miratim i tillë, pas krijimit të tyre, përveç rasteve kur ky informacion është konfidencial në përputhje me nenin 11.

Neni 8

Rikuperimi i kostove

1. Kostot në lidhje me detyrimet e vendosura ndaj operatorëve të sistemit ose subjekteve të treta të caktuara në përputhje me këtë Rregullore do të vlerësohen nga autoritetet rregullatore përkatëse në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC.

2. Kostot e konsideruara si të arsyeshme, efikase dhe proporcionale nga autoriteti rregullator përkatës do të mbulohen nëpërmjet tarifave të rrjetit ose mekanizmave të tjerë të përshtatshëm të përcaktuar nga autoritetet rregullatore përkatëse.

3. Nëse kërkohet nga autoritetet rregullatore përkatëse, operatorët e sistemit ose subjektet e caktuara, brenda tre muajve nga kërkesa, japin informacionin e nevojshëm për të lehtësuar vlerësimin e kostove të bëra.

4. Çdo kosto e shkaktuar nga pjesëmarrësit e tregut në përmbushjen e kërkesave të kësaj Rregulloreje do të përballohet nga ata pjesëmarrës të tregut.

Neni 9

Përfshirja e palëve të interesit

Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë ose, në rast se preken Shtetet Anëtare, Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, duke vepruar në përputhje me nenin 2 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC, në bashkëpunim të ngushtë me ENTSO-E, do të organizojë përfshirjen e palëve të interesuara në lidhje me tregun balancues dhe aspekte të tjera të zbatimit të kësaj Rregulloreje. Një përfshirje e tillë do të përfshijë takime të rregullta me palët e interesuara për të identifikuar problemet dhe për të propozuar përmirësime në lidhje me integrimin e tregut balancues.

Neni 10

Konsultimi publik

1. OST-të përgjegjëse për paraqitjen e propozimeve për termat dhe kushtet ose metodologjitë ose ndryshimet e tyre në përputhje me këtë Rregullore do të konsultohen me palët e interesuara, duke përfshirë autoritetet përkatëse të çdo Shteti Anëtar dhe Palë Kontraktuese, mbi projekt-

propozimet për termat dhe kushtet ose metodologjitë dhe masat e tjera zbatuese për një periudhë jo më pak se një muaj.

2. Konsultimi do të zgjasë për një periudhë jo më pak se një muaj. <...>

3. <...>

4. Të paktën propozimet sipas pikave<...>(b), (c), (d), (e), (f), (g),<...>1 dhe (o) i Nenit 5(3) do t'i nënshtrohet konsultimit publik në nivelin rajonal përkatës.

5. Të paktën propozimet në përputhje me pikat (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g) dhe (i) të nenit 5(4) do t'i nënshtrohen konsultimi publik në secilën Palë Kontraktuese të interesuar.

6. OST-të përgjegjëse për propozimin për termat dhe kushtet ose metodologjitë do të marrin në konsideratë pikëpamjet e palëve të interesuara që rezultojnë nga konsultimet e ndërmarra në përputhje me paragrafët 2 deri në 5, përpara paraqitjes së tij për miratim rregullator. Në të gjitha rastet, duhet një argumentim për përfshirjen ose mospërfshirjen e pikëpamjeve që rezultojnë nga konsultimi duhet të sigurohet së bashku me paraqitjen dhe të publikohet në kohën e duhur përpara ose njëkohësisht me publikimin e propozimit për termat dhe kushtet ose metodologjitë.

Neni 11

Detyrimet e konfidencialitetit

1. Çdo informacion konfidencial i marrë, i shkëmbyer ose i transmetuar në përputhje me këtë Rregullore do t'u nënshtrohet kushteve të sekretit profesional të përcaktuara në paragrafët 2, 3 dhe 4.

2. Detyrimi i sekretit profesional zbatohet për çdo person që i nënshtrohet dispozitave të kësaj Rregulloreje.

3. Informacioni konfidencial i marrë nga personat e përmendur në paragrafin 2 gjatë kryerjes së detyrave të tyre nuk mund t'i zbulohet asnjë personi ose autoriteti tjetër, pa paragjykuar rastet e mbuluara nga legjislacioni kombëtar, dispozitat e tjera të kësaj Rregulloreje ose legjislacion tjetër përkatës kombëtare ose të Komunitetit të Energjisë.

4. Pa paragjykuar rastet e mbuluara nga ligji kombëtar ose legjislacioni i Komunitetit të Energjisë, autoritetet rregullatore, organet ose personat që marrin informacion konfidencial në përputhje me këtë Rregullore mund ta përdorin atë vetëm për qëllimin e kryerjes së detyrave të tyre sipas kësaj Rregulloreje, përveç rasteve kur është dhënë pëlqimi me shkrim nga pronari kryesor i të dhënave.

Neni 12

Publikimi i informacionit

1. Të gjitha subjektet e përmendura në nenin 1(2) do t'u ofrojnë OST-ve të gjithë informacionin përkatës për të përmbushur detyrimet e tyre të përcaktuara në paragrafët 3 deri në 5.

2. Të gjitha subjektet e përmendura në nenin 1(2) duhet të sigurojnë që informacioni në paragrafët 3 deri në 5 të publikohet në një kohë dhe në një format që nuk krijon një avantazh ose disavantazh për çdo individ apo kompani.

3. Çdo OST do të publikojë informacionin e mëposhtëm, sapo të bëhet i disponueshëm:

a) informacion mbi balancën aktuale të sistemit të zonës së tij të skedulimit ose zonave të skedulimit sa më shpejt të jetë e mundur, por jo më vonë se 30 minuta pas kohës-reale;

b) informacion mbi të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga zona e tij e skedulimit ose zonave të skedulimit, dhe të anonimizuara kur është e nevojshme, jo më vonë se 30 min pas përfundimit të njësisë së kohës respektive të tregut.

Informacioni do të përfshijë:

- i. llojin e produktit;
- ii. periudhën e vlefshmërisë;
- iii. vëllimet e ofruara;
- iv. çmimet e ofruara;
- v. informacion nëse oferta ishte deklaruar si e padisponueshme;

c) informacion nëse oferta e energjisë balancuese është konvertuar nga një produkt specifik ose nga një proces skedulimi të integruar jo më vonë se 30 minuta pas përfundimit të njësisë së kohës përkatëse të tregut;

d) informacion në lidhje me mënyrën se si ofertat e energjisë balancuese nga produkte të veçanta ose nga procesi i skedulimit të integruar janë konvertuar në oferta të energjisë balancuese nga produktet standarde, jo më vonë se 30 minuta pas përfundimit të njësisë së kohës përkatëse të tregut;

e) informacion të përmbledhur mbi ofertat e energjisë balancuese, jo më vonë se 30 minuta pas përfundimit të njësisë kohore përkatëse të tregut, i cili do të përfshijë:

- i. volumin total të ofertave për energjinë balancuese;
- ii. volumin total të ofertave të energjisë balancuese të ndarë sipas llojit të rezervave;
- iii. volumin total të ofertave për energjinë balancuese të ofruara dhe të aktivizuara veçmas për produkte standarde dhe specifike;
- iv. volumi i ofertave të padisponueshme të ndara sipas llojit të rezervave;

f) informacion mbi vëllimet e ofruara si dhe çmimet e ofruara për kapacitetin balancues të prokuruar, të anonimizuar kur është e nevojshme, jo më vonë se një orë pasi rezultatet e prokurimit janë njoftuar te ofertuesit;

g) termat dhe kushtet fillestare në lidhje me balancimin, të përcaktuara në nenin 18, të paktën një muaj përpara zbatimit dhe çdo ndryshim në termat dhe kushtet menjëherë pas miratimit nga autoriteti rregullator përkatës në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC;

h) informacion mbi alokimin e kapacitetit ndërzonar për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave në përputhje me nenin 38, jo më vonë se 24 orë pas alokimit dhe jo më vonë se 6 orë përpara përdorimit të kapacitetit të alokuar ndërzonar:

- i. datën dhe kohën kur është marrë vendimi për alokimin;
- ii. periudha e alokimit;
- iii. vëllimet e alokuara;
- iv. vlerat e tregut të përdorura si bazë për procesin e alokimit në përputhje me nenin 39 të Rregullores (BE) 2017/2195;

i) informacion mbi përdorimin e kapacitetit të alokuar ndërzonar për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave në përputhje me nenin 38, jo më vonë se një javë pas përdorimit të kapacitetit të alokuar ndërzonar:

- i. volumin e kapacitetit ndërzonar të alokuar dhe të përdorur për njësi të kohës së tregut;
- ii. volumin e kapacitetit ndërzonar të lëshuar për afatet kohore pasuese për njësi kohore të tregut;
- iii. kostot dhe përfitimet e realizuara nga procesi i alokimit;

j) metodologjitë e miratuara të përmendura në nenet 40, 41 dhe 42 të Rregullores (BE) 2017/2195

të paktën një muaj para zbatimit;

k) përshkrimin e kërkesave të çdo algoritmi të zhvilluar dhe ndryshimet e tij, të përmendura në nenin 58, pikat 1 dhe 2 të Rregullores 2017/2195 dhe në nenin 58, pikat 3 dhe 4, të paktën një muaj para zbatimit;

l) raportin e përbashkët vjetor të përmendur në nenin 59.

4. Në varësi të miratimit në përputhje me nenin 18, një OST mund të ndalojë publikimin e informacionit mbi çmimet e ofruara dhe vëllimet e kapacitetit balancues ose ofertat e energjisë balancuese nëse justifikohet për arsye të shqetësimeve lidhur me abuzimin e tregut dhe nëse kjo nuk është e dëmshme për funksionimin efektiv të tregjeve të energjisë elektrike. Një OST duhet të raportojë të paktën një herë në vit mbajtjen e këtij informacioni tek autoriteti rregullator përkatës në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC.

5. Jo më vonë se dy vjet pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, çdo OST do të publikojë informacionin në përputhje me paragrafin 3 në një format të harmonizuar mes palëve, të paktën përmes platformës së transparencës së informacionit të krijuar në bazë të nenit 3 të Rregullores (BE) Nr. 543/2013 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2015/01/MC-EnC.<...>

Neni 13

Delegimi dhe caktimi i detyrave

1. Një OST mund të delegojë të gjitha ose një pjesë të detyrave me të cilat është ngarkuar sipas kësaj Rregulloreje te një ose më shumë palë të treta në rast se pala e tretë mund të kryejë funksionin përkatës po aq efektivisht sa OST deleguese. OST deleguese do të mbetet përgjegjëse për të siguruar pajtueshmërinë me detyrimet sipas kësaj Rregulloreje, duke përfshirë sigurimin e aksesit në informacionin e nevojshëm për monitorimin nga autoritetet rregullatore përkatëse në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC.

2. Përpara delegimit, pala e tretë e interesuar duhet t'i demonstrojë OST-së deleguese aftësinë e saj për të përmbushur detyrat që do t'i delegohen.

3. Në rast se të gjitha ose një pjesë e çdo detyre të specifikuar në këtë Rregullore i delegohen një pale të tretë, OST deleguese do të sigurojë që marrëveshjet e përshtatshme të konfidencialitetit në përputhje me detyrimet e konfidencialitetit të OST-së deleguese janë vendosur përpara delegimit. Pas delegimit të të gjitha ose një pjesë të çdo detyre një pale të tretë, OST deleguese duhet të informojë autoritetin rregullator përkatës dhe ta publikojë këtë vendim në internet.

4. Pa paragjykuar detyrat që u janë besuar OST-ve në përputhje me Direktivën (BE) 2019/944 e përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC, Pala Kontraktuese, ose kur është e zbatueshme një autoritet rregullator përkatës, mund t'i caktojë detyra ose detyrime që u janë besuar OST-ve sipas kësaj Rregulloreje një ose më shumë palëve të treta. Pala kontraktuese e interesuar, ose kur është e zbatueshme, autoriteti rregullator përkatës, mund të caktojë vetëm detyra dhe detyrime të OST-ve të cilat nuk kërkojnë bashkëpunim të drejtpërdrejtë, vendimmarrje të përbashkët ose lidhje kontraktuale me OST-të e shteteve të tjera anëtare ose Palët Kontraktuese. Përpara caktimit, pala e tretë e interesuar duhet t'i tregojë Palës Kontraktuese, ose kur është e aplikueshme autoritetit rregullator përkatës, aftësinë e tij për të përmbushur detyrën që do t'i caktohet.

5. Në rast se detyrat dhe detyrimet i caktohen një pale të tretë nga një Palë Kontraktuese, ose autoritet rregullator, referencat për OST në këtë Rregullore do të kuptohen se i referohen subjektit

të caktuar. Autoriteti rregullator përkatës do të sigurojë mbikëqyrjen rregullatore të subjektit të caktuar në lidhje me detyrat dhe detyrimet e caktuara.

TITULLI II TREGU I BALANCIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE

KAPITULLI 1 FUNKSIONET DHE PËRGJEGJËSITË

Neni 14 **Roli i OST-ve**

1. Çdo OST do të jetë përgjegjës për prokurimin e shërbimeve balancuese nga ofruesit e shërbimeve të balancimit në mënyrë që të garantojë sigurinë operationale.

2. Çdo OST do të zbatojë një model vetë-dispeçerimi për përcaktimin e skeduleve të gjenerimit dhe skeduleve të konsumit. OST-të që aplikojnë një model qendror dispeçerimi në kohën e hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje duhet të njoftojnë autoritetin rregullator përkatës në përputhje me nenin 59 i Direktivës (BE) 2019/944, i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/ MC-EnC në mënyrë që të vazhdojë të zbatojë një model qendror dispeçerimi për përcaktimin e skeduleve të gjenerimit dhe skeduleve të konsumit. Autoriteti rregullator përkatës do të verifikojë nëse detyrat dhe përgjegjësitë e OST-së janë në përputhje me përkufizimin në nenin 2(18).

Neni 15 **Bashkëpunimi me OSSH**

1. OSSH-të, OST-të, ofruesit e shërbimit të balancimit dhe palët përgjegjëse për balancimin duhet të bashkëpunojnë për të siguruar balancim eficient dhe efektiv.

2. Çdo OSSH do të sigurojë, në kohën e duhur, të gjithë informacionin e nevojshëm për të kryer shlyerjen e disbalancës për OST-në lidhëse në përputhje me termat dhe kushtet që lidhen me balancimin në përputhje me nenin 18.

3. Çdo OST, së bashku me rezervën që lidh OSSH-të brenda zonës së kontrollit të OST, mund të përpilojnë së bashku një metodologji për shpërndarjen e kostove që rezultojnë nga veprimet e OSSH-ve në përputhje me paragrafët 4 dhe 5 të nenit 182 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC. Metodologjia do të parashikojë një shpërndarje të drejtë të kostove duke marrë parasysh përgjegjësitë e palëve të përfshira.

4. OSSH-të duhet t'i raportojë OST-së lidhëse çdo kufi të përcaktuar në përputhje me paragrafët 4 dhe 5 të nenit 182 të Rregullores (BE) 2017/1485, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, që mund të ndikojë në kërkesat e përcaktuara në këtë Rregullore.

Neni 16 **Roli i ofruesit të shërbimit të balancimit**

1. Një ofrues i shërbimit të balancimit duhet të kualifikohet për të paraqitur oferta për energjinë balancuese ose kapacitetin balancues, të cilat aktivizohen ose prokurohen nga OST-ja lidhëse ose,

në një model OST- OShB, nga OST kontraktuese. Përfundimi me sukses i parakualifikimit, i siguruar nga OST-ja lidhëse dhe i përpunuar në përputhje me nenin 159 dhe Nenin 162 të Rregullores (BE) 2017/1485, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin 2022/03/MC-EnC, do të konsiderohet si parakusht për përfundimin me sukses të procesit të kualifikimit për t'u bërë ofrues i shërbimit të balancimit në zbatim të kësaj Rregulloreje.

2. Çdo ofrues i shërbimit të balancimit duhet t'i paraqesë OST-së lidhëse ofertat e kapacitetit të tij balancues që prekin një ose më shumë palë përgjegjëse për balancimin.

3. Çdo ofrues i shërbimit të balancimit që merr pjesë në procesin e prokurimit për kapacitetin balancues do të dorëzojë dhe ka të drejtë të përditësojë ofertat e tij për kapacitetin balancues përpara kohës së mbylljes së portës së procesit të prokurimit.

4. Çdo ofrues i shërbimit të balancimit me një kontratë për kapacitetin balancues duhet t'i dorëzojë OST-së lidhëse ofertat e energjisë balancuese ose ofertat e procesit të skedulimit të integruar që korrespondojnë me volumin, produktet dhe kërkesat e tjera të përcaktuara në kontratën e kapacitetit balancues.

5. Çdo ofrues i shërbimit të balancimit ka të drejtë t'i paraqesë OST-së lidhëse ofertat e energjisë balancuese nga produktet standarde ose produkte specifike ose ofertat e procesit të skedulimit të integruar për të cilat ka kaluar procesin e parakualifikimit në përputhje me nenin 159 dhe Nenin 162 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

6. Çmimi i ofertave të energjisë balancuese ose ofertave të procesit të skedulimit të integruar nga produktet standarde dhe specifike sipas paragrafit 4 nuk duhet të përcaktohet paraprakisht në një kontratë për kapacitetin balancues. Një OST mund të propozojë një përjashtim nga ky rregull në propozimin për termat dhe kushtet në lidhje me balancimin në përputhje me nenin 18. Një përjashtim i tillë duhet të zbatohet vetëm për produkte të veçanta në përputhje me nenin 26(3)(b) dhe do të shoqërohet me një justifikim që tregon efikasitet më të lartë ekonomik.

7. Nuk do të ketë asnjë diskriminim ndërmjet ofertave për energjinë balancuese ose ofertave të procesit të skedulimit të integruar të paraqitura në përputhje me paragrafin 4 dhe ofertave të energjisë balancuese ose ofertave të procesit të skedulimit të integruar të paraqitura në përputhje me paragrafin 5.

8. Për çdo produkt për energjinë balancuese ose kapacitetin balancues, njësia ofruese e rezervës, grupi ofrues i rezervës, objekti i kërkesës ose pala e tretë dhe palët përgjegjëse për balancim në fjalë, në përputhje me nenin 18(4)(d), duhet t'i përkasin së njëjtës zonë skedulimi.

Neni 17

Roli i palëve përgjegjëse për balancim

1. Çdo palë përgjegjëse për balancimin duhet të përpiqet të jetë e balancuar ose të ndihmojë sistemin elektroenergetik të balancohet. Kërkesat e detajuara në lidhje me këtë detyrim do të përcaktohen në propozimin për termat dhe kushtet në lidhje me balancimin të përcaktuar në përputhje me nenin 18.

2. Çdo palë përgjegjëse për balancim do të jetë financiarisht përgjegjëse për disbalancat që do të shlyhen me OST-në lidhëse.

3. Përpara kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës, secila palë përgjegjëse për balancim mund të ndryshojë oraret e kërkuara për të llogaritur pozicionin e saj në përputhje me nenin 54. OST-të që aplikojnë një model qendror dispeçerimi mund të vendosin kushte dhe rregulla specifike për ndryshimin e skeduleve të një pale përgjegjëse për balancim në termat dhe kushtet në lidhje me balancimin të përcaktuara sipas nenit 18.

4. Pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës, çdo palë përgjegjëse për balancim mund të ndryshojë skedulet e brendshme tregtare të kërkuara për të llogaritur pozicionin e saj në përputhje me nenin 54, në përputhje me rregullat e përcaktuara në termat dhe kushtet në lidhje me balancimin e të përcaktuara sipas nenit 18.

Neni 18

Termt dhe kushtet që lidhen me balancimin

1. Jo më vonë se gjashtë muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje dhe për të gjitha zonat e skedulimit të një Pale Kontraktuese, OST-të e kësaj Pale Kontraktuese do të zhvillojë një propozim në lidhje me:

a) termt dhe kushtet për ofruesit e shërbimeve të balancimit;

b) termt dhe kushtet për palët përgjegjëse të balancimit.

Kur një zonë LFC përbëhet nga dy ose më shumë OST, të gjitha OST-të e asaj zone LFC mund të hartojnë një propozim të përbashkët që i nënshtrohet miratimit nga autoritetet rregullatore përkatëse.

2. Termt dhe kushtet në përputhje me paragrafin 1 do të përfshijnë gjithashtu rregullat për pezullimin dhe rivendosjen e aktiviteteve të tregut në përputhje me nenin 36 të Rregullores (BE) 2017/2196 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, dhe rregullat për shlyerjen në rast të pezullimit të tregut në përputhje me nenin 39 të Rregullores (BE) 2017/2196, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, pasi të miratohet në përputhje me nenin 4 të Rregullores (BE) 2017/2196 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

3. Gjatë zhvillimit të propozimeve për termt dhe kushtet për OSHB dhe PPB, çdo OST duhet të:

a) të koordinojë me OST-të dhe OSSH-të që mund të preken nga këta termt dhe kushte;

b) respektojë kornizat për krijimin e platformave evropiane për shkëmbimin e energjisë balancuese dhe për procesin e netimit të disbalancave në përputhje me nenet 19, 20, 21 dhe 22 të Rregullores (BE) 2017/2195;

c) të përfshijë OSSH-të dhe palët e tjera të interesuara gjatë zhvillimit të propozimit dhe të marrë parasysh pikëpamjet e tyre pa paragjykuar konsultimin publik sipas nenit 10.

4. Termt dhe kushtet për ofruesit e shërbimit të balancimit duhet të:

a) të përcaktojnë kërkesa të arsyeshme dhe të justifikuara për ofrimin e shërbimeve të balancimit;

b) të lejojnë në një zonë skedulimi, agregimin e objekteve të kërkesës, objekteve të rezervimit të energjisë dhe objekteve gjeneruese për të ofruar shërbime balancimi sipas kushteve të përmendura në paragrafin 5 (c);

c) të lejojë pronarët e objekteve të kërkesës, palët e treta dhe pronarët e objekteve gjeneruese të energjisë nga burimet konvencionale dhe të rinovueshme të energjisë, si dhe pronarët e njësive të ruajtjes së energjisë të bëhen ofrues të shërbimeve të balancimit;

d) kërkojnë që çdo ofertë e energjisë balancuese nga një ofrues shërbimi të balancimit t'i caktohet një ose më shumë palëve përgjegjëse për balancim për të mundësuar llogaritjen e një rregullimi të disbalancës në përputhje me nenin 49.

5. Termt dhe kushtet për ofruesit e shërbimit të balancimit duhet të përmbajnë:

a) rregullat për procesin e kualifikimit për t'u bërë një ofrues i shërbimit të balancimit në përputhje me nenin 16;

b) rregullat, kërkesat dhe afatet kohore për prokurimin dhe transferimin e kapacitetit balancues në përputhje me nenet 32, 33 dhe 34;

c) rregullat dhe kushtet për agregimin e objekteve të kërkesës, objekteve të ruajtjes së energjisë dhe objekteve gjeneruese për t'u bërë një ofrues i shërbimit të balancimit në një zonë skedulimi;

d) kërkesat për të dhënat dhe informacionin që duhet t'i jepen OST-së lidhëse dhe, sipas rastit, OSSH-së lidhëse gjatë procesit të parakualifikimit dhe operimit të tregut balancues;

e) rregullat dhe kushtet për caktimin e secilës ofertë të energjisë balancuese nga një ofrues i shërbimit të balancimit të një ose më shumë palë përgjegjëse për balancimin në përputhje me paragrafin 4 (d);

f) kërkesat për të dhënat dhe informacionin që duhet t'i përcillen OST-së lidhëse dhe, sipas rastit, OSSH-së lidhëse të rezervës, për të vlerësuar dispozitat e shërbimeve të balancimit në përputhje me nenin 154(1), nenin 154(8), nenin 158(1)(e), nenin 158(4)(b), nenin 161(1)(f) dhe nenin 161(4)(b) i Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC;

g) përcaktimin e një vendndodhjeje për çdo produkt standard dhe çdo produkt specifik duke marrë parasysh paragrafin 5 (c);

h) rregullat për përcaktimin e volumit të energjisë balancuese që do të shlyhet me ofruesin e shërbimit të balancimit në përputhje me nenin 45;

i) rregullat për shlyerjen e ofruesve të shërbimit të balancimit të përcaktuara në përputhje me kapitujt 2 dhe 5 të titullit V;

j) një periudhë maksimale për përfundimin e shlyerjes së energjisë balancuese me një ofrues shërbimi balancues në përputhje me nenin 45, për çdo periudhë të caktuar të shlyerjes së disbalancës;

k) pasojat në rast të mospërputhjes me termat dhe kushtet e zbatueshme për ofruesit e shërbimeve të balancimit.

6. Termat dhe kushtet për palët përgjegjëse për balancim duhet të përmbajnë:

a) përcaktimin e përgjegjësisë për balancim për secilën lidhje fizike në mënyrë që të shmangen boshllëqet ose mbivendosjet në përgjegjësinë për balancim të pjesëmarrësve të ndryshëm të tregut që ofrojnë shërbime për atë lidhje;

b) kërkesat për t'u bërë palë përgjegjëse për balancim;

c) kërkesën që të gjitha palët përgjegjëse për balancim të jenë financiarisht përgjegjëse për disbalancat e tyre dhe që disbalancat të zgjidhen me OST-në lidhëse;

d) kërkesat mbi dhënat dhe informacionin që duhet t'i përcillet OST-së lidhëse për të llogaritur disbalancat;

e) rregullat për palët përgjegjëse për balancimin për të ndryshuar oraret e tyre përpara dhe pas kohës së mbylljes së portës brenda ditës, në përputhje me paragrafët 3 dhe 4 të nenit 17;

f) rregullat për shlyerjet e palëve përgjegjëse për balancim të përcaktuara në përputhje me kapitullin 4 të titullit V;

g) përcaktimin e një zone disbalance në përputhje me nenin 54(2) dhe një zone çmimi të disbalancës;

h) një periudhë maksimale për përfundimin e shlyerjes së disbalancave me palët përgjegjëse për balancim për çdo periudhë të caktuar të shlyerjes së disbalancave në përputhje me nenin 54;

i) pasojat në rast të mospërputhjes me termat dhe kushtet e zbatueshme për palët përgjegjëse për balancim;

j) detyrimin për palët përgjegjëse për balancim që t'i paraqesin OST-së lidhëse çdo modifikim të pozicionit;

k) rregullat e shlyerjes sipas neneve 52, 53, 54 dhe 55;

l) aty ku ekzistojnë, dispozitat për përjashtimin e disbalancave nga shlyerja e disbalancave kur ato shoqërohen me futjen e kufizimeve të rritjes për zbutjen e devijimeve të frekuencës përcaktuese në përputhje me nenin 137(4) të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

7. Çdo OST lidhëse mund të përfshijë elementet e mëposhtme në propozimin për termat dhe kushtet për balancimin e ofruesve të shërbimit ose në termat dhe kushtet për palët përgjegjëse të balancës:

a) kërkesën për ofruesit e shërbimit të balancimit që të ofrojnë informacion mbi kapacitetin e papërdorur të gjenerimit dhe burimet e tjera balancuese nga ofruesit e shërbimit të balancimit, pas kohës së mbylljes së portës së tregut të ditës-para dhe pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda-ditës;

b) aty ku justifikohet, kërkesën për ofruesit e shërbimit të balancimit për të ofruar kapacitetin e papërdorur gjenerues ose burime të tjera balancuese nëpërmjet ofertave balancuese të energjisë ose ofertave të procesit të skedulimit të integruar në tregjet balancuese pas mbylljes së portës së tregut të ditës në avancë, pa paragjykuar mundësinë e ofruesve të shërbimit të balancimit të ndryshojnë ofertat e tyre të energjisë balancuese përpara kohës së mbylljes së portës së energjisë balancuese ose kohës së mbylljes së portës të procesit të skedulimit të integruar për shkak të tregtimit në tregun brenda-ditës;

c) aty ku justifikohet, kërkesën për ofruesit e shërbimit të balancimit për të ofruar kapacitetin e papërdorur të gjenerimit ose burime të tjera balancuese përmes ofertave balancuese të energjisë ose ofertave të procesit të skedulimit të integruar në tregjet balancuese pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda-ditës;

d) kërkesat specifike në lidhje me pozicionin e palëve përgjegjëse të balancimit të paraqitura pas afatit kohor të tregut për të siguruar që shuma e skeduleve të tyre të tregtisë së brendshme dhe të jashtme tregtare të jetë e barabartë me shumën e planeve fizike të prodhimit dhe konsumit, duke marrë parasysh kompensimin e humbjeve të energjinë elektrike, sipas rastit;

e) përjashtimin nga publikimi i informacionit mbi çmimet e ofruara të energjisë balancuese ose ofertat e kapacitetit balancuese për shkak të shqetësimeve në lidhje me abuzimin e tregut në përputhje me nenin 12(4);

f) përjashtimin për produktet specifike të përcaktuara në nenin 26(3)(b) për të para përcaktuar çmimin e ofertave të energjisë balancuese nga një kontratë për kapacitet balancues në përputhje me nenin 16(6);

g) aplikimin për përdorimin e çmimit të dyfishtë për të gjitha disbalancat bazuar në kushtet e vendosura në përputhje me nenin 52 (2) (d) (i) të Rregullores (BE) 2017/2195 dhe metodologjinë për aplikimin e çmimit të dyfishtë në përputhje me nenin 52 (2) (d) (ii) të Rregullores (BE) 2017/2195.

8. OST-të që aplikojnë një model qendror dispeçerimi duhet të përfshijnë, gjithashtu, elementet e mëposhtme në termat dhe kushtet që lidhen me balancimin:

a) koha e mbylljes së portës së procesit të skedulimit të integruar në përputhje me nenin 24(5);

b) rregullat për përditësimin e ofertave të procesit të skedulimit të integruar pas çdo kohe të mbylljes së portës së procesit të skedulimit të integruar, në përputhje me nenin 24(6);

c) rregullat për përdorimin e ofertave të procesit të skedulimit të integruar përpara kohës së mbylljes së portës së energjisë balancuese, në përputhje me nenin 24(7);

d) rregullat për konvertimin e ofertave të procesit të skedulimit të integruar në përputhje me nenin 27.

9. Çdo OST do të monitorojë përmbushjen nga të gjitha palët e kërkesave të përcaktuara në termat dhe kushtet për balancimin brenda zonës së tij të skedulimit ose zonave të skedulimit.

KAPITULLI 2

PLATFORMAT EVROPIANE PËR SHKËMBIMIN E ENERGJISË BALANCUESE

Neni 19

Platforma evropiane për shkëmbimin e energjisë balancuese nga rezervat zëvendësuese

1. <...>
2. <...>
3. <...>
4. <...>

5. Një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të e “Palëve Kontraktuese” që kryejnë procesin e zëvendësimit të rezervës në përputhje me Pjesën IV të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC dhe që kanë të paktën një OST fqinje të ndërlidhur që kryen procesin e zëvendësimit të rezervave <...> duhet të përdorin platformën evropiane të themeluar në përputhje me nenin 19 të Rregullores 2017/2195 për:

- a) të paraqitur të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga të gjitha produktet standarde për rezervat zëvendësuese;
- b) të shkëmbyer të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga të gjitha produktet standarde për rezervat zëvendësuese, përveç ofertave të padisponueshme në përputhje me nenin 29(14);
- c) t’u përpjekur të përmbushin të gjitha nevojat e tyre për balancimin e energjisë nga rezervat zëvendësuese.

Neni 20

Platforma evropiane për shkëmbimin e energjisë balancuese nga rezervat e restaurimit të frekuencës me aktivizim manual

1. <...>
2. <...>
3. <...>
4. <...>
5. <...>

6. Dy vjet pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje Palët Kontraktuese OST-të do të zbatojnë dhe bëjnë funksionale platformën evropiane për shkëmbimin e energjisë balancuese, të përdorë platformën evropiane themeluar në përputhje me nenin 20 të Rregullores 2017/2195 për të:

- a) paraqitur të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga të gjitha produktet standarde për rezervat e restaurimit të frekuencës me aktivizim manual;
- b) shkëmbyer të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga të gjitha produktet standarde për rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizim manual, me përjashtim të ofertave të padisponueshme në përputhje me nenin 29(14);
- c) përpiqen të plotësojnë të gjitha nevojat e tyre për balancimin e energjisë nga rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizimin manual.

Neni 21

Platforma evropiane për shkëmbimin e energjisë balancuese nga rezervat e restaurimit të frekuencës me aktivizim automatik

1. <...>
2. <...>
3. <...>
4. <...>
5. <...>

6. Dy vjet pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje të gjitha OST-të e Palëve Kontraktuese' që kryejnë procesin e rivendosjes automatike të frekuencës në përputhje me Pjesën IV të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC <...> do të përdorin platformën evropiane të themeluar në përputhje me nenin 21 të Rregullores **2017/2195** për:

- a) të dorëzuar të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga të gjitha produktet standarde për rezervat e restaurimit të frekuencës me aktivizim automatik;
- b) të shkëmbyer të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga të gjitha produktet standarde për rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizim automatik, me përjashtim të ofertave të padisponueshme në përputhje me nenin 29(14);
- c) të përpiqen të plotësojnë të gjitha nevojat e tyre për balancimin e energjisë nga rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizimin automatik.

Neni 22

Platforma evropiane për procesin e netimit të disbalancave

1. <...>
2. <...>
3. <...>
4. <...>

5. Një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje të gjitha OST-të e Palëve Kontraktuese' që kryejnë procesin e rivendosjes automatike të frekuencës në përputhje me Pjesën IV të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC <...>do të përdorin platformën evropiane të krijuar në përputhje me nenin 22 të Rregullores 2017/2195 për të kryer procesin e netimit të disbalancave, të paktën për zonën sinkrone të Evropës Kontinentale.

Neni 23

Ndarja e kostos ndërmjet OST-ve në shtete të ndryshme anëtare dhe Palëve Kontraktuese

1. Të gjitha OST-të duhet t'u sigurojnë një raport vjetor autoriteteve rregullatore përkatëse në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC në të cilën shpjegohen në detaje kostot e <...> operimit të platformave evropiane në përputhje me nenet 19, 20, 21 dhe 22 të Rregullores 2017/2195, e zbatueshme për OST-në e Palës Kontraktuese përkatëse.

2. Kostot e përmendura në paragrafin 1 ndahen në:

- a) kostot e përbashkëta që rezultojnë nga aktivitetet e koordinuara të të gjitha OST-ve që marrin pjesë në platformat përkatëse;
- b) kostot rajonale që rezultojnë nga aktivitetet e disa, por jo të gjitha OST-ve që marrin pjesë në platformat përkatëse;

c) kostot kombëtare që rezultojnë nga aktivitetet e OST-ve në atë Palë Kontraktuese duke marrë pjesë në platformat përkatëse.

3. Kostot e përbashkëta të përmendura në paragrafin 2(a) do të ndahen ndërmjet OST-ve në Shtetet Anëtare dhe Palëve Kontraktuese që marrin pjesë në platformat evropiane.<...>. Shuma që duhet paguar llogaritet në përputhje me nenin 23(3) të Rregullores (BE) 2017/2195.

4. Për të marrë parasysh ndryshimet në kostot e përbashkëta ose ndryshimet në OST-të pjesëmarrëse, llogaritja e kostove të përbashkëta do të përshtatet rregullisht.

5. OST-të që bashkëpunojnë në një rajon të caktuar do të bien dakord bashkërisht për një propozim për ndarjen e kostove rajonale në përputhje me paragrafin 2(b). Propozimi më pas do të miratohet individualisht nga autoritetet rregullatore përkatëse të secilit prej palëve Kontraktuese dhe<...>Shteteve Anëtare në rajon.<...>

6. Parimet e ndarjes së kostove do të zbatohen për kostot që kontribuojnë në krijimin, ndryshimin dhe funksionimin e platformave evropiane që nga miratimi i propozimit për kornizat përkatëse të zbatimit në përputhje me nenet 19(1), 20(1), 21(1) dhe 22 (1) të Rregullores 2017/2195. Në rast se kornizat e zbatimit propozojnë që projektet ekzistuese të evoluojnë në një platformë evropiane, të gjitha OST-të pjesëmarrëse në projektet ekzistuese mund të propozojnë që një pjesë e kostove të bëra përpara miratimit të propozimit për kornizat e zbatimit të lidhura drejtpërdrejt me zhvillimin dhe zbatimin e këtij projekti dhe i vlerësuar si i arsyeshëm, efikas dhe proporcional, të konsiderohet si pjesë e kostove të përbashkëta në përputhje me paragrafin 2(a).

Neni 24

Koha e mbylljes së portës së energjisë balancuese

1. <...>Të gjitha OST-të duhet të harmonizojnë kohën e mbylljes së portës së energjisë balancuese për produktet standarde me kohën e mbylljes së portës së energjisë balancuese në nivelin e Unionit, të paktën për secilin nga proceset e mëposhtme:

- a) rezervat zëvendësuese;
- b) rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizim manual;
- c) rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizim automatik.

2. Kohët e mbylljes së portës së energjisë balancuese duhet:

- a) të jenë sa më afër kohës reale;
- b) të mos jenë përpara kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës;
- c) të sigurojë kohë të mjaftueshme për proceset e nevojshme të balancimit.

3. Pas kohës së mbylljes së portës së energjisë balancuese, ofruesit e shërbimit të balancimit nuk do të lejohen më të paraqesin ose përditësojnë ofertat e tyre për energjinë balancuese.

4. Pas kohës së mbylljes së portës së energjisë balancuese, ofruesit e shërbimit të balancimit duhet t'i raportojnë OST-së lidhëse çdo vëllim të padisponueshëm të ofertave të energjisë balancuese pa vonesa të panevojshme në përputhje me 158(4)(b) dhe 161(4)(b) të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC. Nëse ofruesi i shërbimit të balancimit ka një pikë lidhjeje me një OSSH dhe nëse kërkohet nga OSSH, ofruesi i shërbimit të balancimit, gjithashtu, duhet t'i raportojë OSSH-së çdo vëllim të padisponueshëm të ofertave të energjisë balancuese pa vonesa të panevojshme.

5. Brenda dy vjetësh pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, çdo OST që aplikon një model dispeçerimi qendror do të përcaktojë të paktën një kohë të mbylljes së portës së procesit të skedulimit të integruar e cila do të:

a) mundësojë ofruesve të shërbimeve të balancimit të përditësojnë ofertat e tyre të skedulimit të integruar sa më afër të jetë e mundur me kohën reale;

- b) të jetë jo më shumë se tetë orë përpara kohës reale;
- c) të vendoset përpara kohës së mbylljes së portës së dorëzimit të ofertave të OST-së.

6. Pas çdo kohe të mbylljes së portës së procesit të skedulimit të integruar, oferta e procesit të skedulimit të integruar mund të ndryshohet vetëm në përputhje me rregullat e përcaktuara nga OST-ja lidhëse në termat dhe kushtet për ofruesit e shërbimit të balancimit të ngritura në përputhje me nenin 18. Këto rregulla duhet të zbatohen përpara se OST-ja lidhëse t'i bashkohet çdo procesi për shkëmbimin e energjisë balancuese dhe do të lejojë ofruesit e shërbimit të balancimit të përditësojnë ofertat e tyre të skedulimeve të integruara në masën e mundshme deri në kohën e mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës, duke siguruar:

- a) efikasitetin ekonomik të procesit të skedulimit të integruar;
- b) sigurinë operacionale;
- c) konsistencën e të gjitha përsëritjeve të procesit të skedulimit të integruar;
- d) trajtim të drejtë dhe të barabartë të të gjithë ofruesve të shërbimeve të balancimit në zonën e skedulimit;
- e) asnjë efekt negativ në procesin e skedulimit të integruar.

7. Çdo OST që aplikon një model dispeçerimi qendror do të përcaktojë rregullat për përdorimin e ofertave të procesit të skedulimit të integruar përpara kohës së mbylljes së portës së energjisë balancuese në përputhje me nenin 18(8) (c) me qëllim që:

- a) të sigurojë që OST plotëson kërkesat e tij për kapacitet rezervë në kohë reale;
- b) të sigurojë burime të mjaftueshme për të zgjidhur kongestionet e brendshme;
- c) të sigurojë mundësinë e dispeçerimit të mundshëm të objekteve gjeneruese të energjisë dhe objekteve të kërkesës në kohë reale.

Neni 25

Kërkesat për produktet standarde

1. Produktet standarde për balancimin e energjisë do të zbatohen si pjesë në implementimin e platformave evropiane në përputhje me nenet 19, 20 dhe 21. Jo më vonë se koha në të cilën një OST e Palës Kontraktuese përdor platformën përkatëse evropiane, OST do të përdorë vetëm produkte standarde dhe aty ku justifikohet, produkte specifike të energjisë balancuese për të ruajtur balancën e sistemit në përputhje me nenin 127, nenin 157 dhe Nenin 160 të Rregullores (BE) 2017/1485, siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

2. Një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të duhet të zbatojnë listën e produkteve standarde për kapacitetin balancues për rezervat e restaurimit të frekuencës dhe rezervat zëvendësuese miratuar në bazë të nenit 25 të Rregullores 2017/2195.

3.<...>

4.<...>

5.<...>

6. Produktet standarde për energjinë balancuese dhe kapacitetin balancues duhet të:

- a) sigurojnë një standardizim efikas, nxisë konkurrencën dhe likuiditetin ndërzonar dhe të shmangë fragmentimin e panevojshëm të tregut;
- b) lehtësojnë pjesëmarrjen si ofrues të shërbimit të balancimit të pronarëve të objekteve të kërkesës, palëve të treta dhe pronarëve të objekteve gjeneruese të energjisë nga burimet e rinovueshme të energjisë, si dhe të pronarëve të njësive të rezervimit të energjisë.

Neni 26

Kërkesat për produkte specifike

1. Për <...>zbatimin e platformave evropiane në përputhje me nenet 19, 20 dhe 21, secili OST mund të zhvillojë një propozim për përcaktimin dhe përdorimin e produkteve specifike për balancimin e energjisë dhe kapacitetit balancues. Ky propozim duhet të përfshijë të paktën:

a) një përkufizim të produkteve specifike dhe të periudhës së kohës në të cilën ato do të përdoren;

b) të tregojë se produktet standarde nuk janë të mjaftueshme për të garantuar sigurinë operacionale dhe ruajtjen e balancës së sistemit në mënyrë efikase ose të tregojë që disa burime balancuese nuk mund të marrin pjesë në tregun balancues nëpërmjet produkteve standarde;

c) një përshkrim të masave të propozuara për të minimizuar përdorimin e produkteve specifike që i nënshtrohen efikasitetit ekonomik;

d) aty ku është e zbatueshme, rregullat për konvertimin e ofertave të energjisë balancuese nga oferta për produkte specifike në oferta të energjisë balancuese nga produktet standarde;

e) aty ku është e zbatueshme, informacion mbi procesin e konvertimit të ofertave të energjisë balancuese nga produkte specifike në oferta të energjisë balancuese nga produktet standarde si dhe informacion mbi listën *merit order* mbi bazën e të cilës do të bëhet konvertimi;

f) të tregojë që produktet specifike nuk krijojnë joeficiencë dhe shtrembërime të rëndësishme në tregun balancues brenda dhe jashtë zonës së skedulimit.

2. Çdo OST që përdor produkte specifike të paktën një herë në dy vjet do të rishikojë nevojën për të përdorur produkte specifike në përputhje me kriteret e përcaktuara në paragrafin 1.

3. Produktet specifike do të zbatohen paralelisht me zbatimin e produkteve standarde. Pas përdorimit të produkteve specifike, OST-ja lidhëse mund të:

a) konvertojë ofertat e energjisë balancuese nga produkte specifike në oferta të energjisë balancuese nga produktet standarde;

b) aktivizojë ofertat e energjisë balancuese nga produktet specifike në nivel lokal pa i shkëmbyer ato.

4. Rregullat për konvertimin e ofertave të energjisë balancuese nga produkte specifike në oferta të energjisë balancuese nga produktet standarde në përputhje me paragrafin 1(d) do:

a) të jenë të drejta, transparente dhe jodiskriminuese;

b) të mos krijojnë barriera për shkëmbimin e shërbimit të balancimit;

c) të sigurojnë neutralitetin financiar të OST-ve.

Neni 27

Konvertimi i ofertave në modelin me dispeçerim qendror

1. Çdo OST që aplikon një model dispeçerimi qendror do të përdorë ofertat e procesit të skedulimit të integruar për shkëmbimin e shërbimeve të balancimit ose për ndarjen e rezervave.

2. Çdo OST që aplikon një model dispeçerimi qendror do të përdorë ofertat e procesit të skedulimit të integruar të disponueshëm për menaxhimin në kohë reale të sistemit për të ofruar shërbime balancimi për OST-të e tjera, duke respektuar kufizimet e sigurisë operacionale.

3. Çdo OST që aplikon një model dispeçerimi qendror do të konvertojë sa më shumë që të jetë e mundur ofertat e procesit të skedulimit të integruar në përputhje me paragrafin 2 në produkte standarde duke marrë parasysh sigurinë operacionale. Rregullat për konvertimin e ofertave të procesit të skedulimit të integruar në produkte standarde duhet:

a) të jetë i drejtë, transparent dhe jodiskriminues;

b) të mos krijojë barriera për shkëmbimin e shërbimeve të balancimit;

c) të sigurojë neutralitetin financiar të OST-ve.

Neni 28

Procedurat alternative

1. Çdo OST do të sigurojë që ka në vend zgjidhje alternative, në rast se procedurat e përmendura në paragrafët 2 dhe 3 dështojnë.

2. Nëse dështon prokurimi i shërbimeve të balancimit, OST-të përkatëse do të përsërisin procesin e prokurimit. OST-të duhet të informojnë pjesëmarrësit e tregut se procedurat alternative do të përdoren sa më shpejt të jetë e mundur.

3. Nëse dështon aktivizimi i koordinuar i energjisë balancuese, çdo OST mund të devijojë nga aktivizimi sipas listës së përbashkët të *merit order* dhe do të informojë pjesëmarrësit e tregut sa më shpejt të jetë e mundur.

TITULLI III

PROKURIMI I SHËRBIMEVE TË BALANCIMIT

KAPITULLI I

ENERGJIA BALANCUESE

Neni 29

Aktivizimi i ofertave të energjisë balancuese nga lista e përbashkët sipas *merit order*

1. Për të mbajtur balancën e sistemit në përputhje me nenin 127, nenin 157 dhe Nenin 160 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, çdo OST do të përdorë ofertat më efektive të energjisë balancuese të disponueshme për dorëzim në zonën e tij të kontrollit bazuar në listën e përbashkët të *merit order* ose sipas një modeli tjetër siç zbatohet në përputhje me paragrafin 2 të nenit 5.

2. OST-të nuk do të aktivizojnë ofertat e energjisë balancuese përpara kohës përkatëse të mbylljes së portës së energjisë balancuese, përveç në gjendje alarmi ose gjendje emergjente kur aktivizime të tilla ndihmojnë në zbutjen e gjendjeve të sistemit dhe përveç kur ofertat shërbejnë për qëllime të ndryshme nga balancimi në përputhje me Neni 5(2)(d).

3. Brenda një viti pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të duhet të zbatojnë metodologjinë për klasifikimin e qëllimeve të aktivizimit të ofertave të balancimit të energjisë miratuar në përputhje me nenin 29(3) të Rregullores (BE) 2017/2195 në përputhje me nenin 5(2)(d). <...>

4. Për çdo ofertë të energjisë balancuese të aktivizuar nga lista e përbashkët e *merit order*, OST që aktivizon ofertën do të përcaktojë qëllimin e aktivizimit bazuar në metodologjinë në përputhje me Neni 5(2)(d). Qëllimi i aktivizimit duhet të njoftohet dhe të jetë i dukshëm për të gjitha OST-të nëpërmjet funksionit të optimizimit të aktivizimit.

5. Në rast se aktivizimi i ofertave të energjisë balancuese devijon nga rezultatet e funksionit të optimizimit të aktivizimit, OST do të publikojë në kohën e duhur informacionin për arsyet e ndodhjes së një devijimi të tillë.

6. Kërkesa për aktivizimin e një oferte të energjisë balancuese nga funksioni i optimizimit të aktivizimit do të detyrojë OST-në kërkuese dhe OST-në lidhëse të pranojnë shkëmbimin e qëndrueshëm të energjisë balancuese. Çdo OST lidhëse duhet të sigurojë aktivizimin e ofertës së

energjisë balancuese të zgjedhur nga funksioni i optimizimit të aktivizimit. Energjia balancuese do të shlyhet në përputhje me nenin 50 dhe ndërmjet OST-së lidhëse dhe ofruesit të shërbimit të balancimit në përputhje me Kapitullin 2 të Titullit V.

7. Aktivizimi i ofertave të energjisë balancuese do të bazohet në një model OST-OST me një listë të përbashkët të *merit order*.

8. Çdo OST do të dorëzojë të gjitha të dhënat e nevojshme për funksionimin e algoritmit në paragrafët 1 dhe 2 të nenit 58 të Rregullores 2017/2195 për funksionin e aktivizimit optimizimit në përputhje me rregullat e vendosura në përputhje me nenin 31(1).

9. Çdo OST lidhëse do të dorëzojë, përpara kohës së mbylljes së portës së dorëzimit të ofertës për energji, të gjitha ofertat e energjisë balancuese të marra nga ofruesit e shërbimit të balancimit në funksionin e optimizimit të aktivizimit, duke marrë parasysh kërkesat në nenet 26 dhe 27. OST-të lidhëse nuk duhet të ndryshojnë ose ndalojnë ofertat e energjisë balancuese, me përjashtim në rastet:

- a) balancimin e ofertave të energjisë sipas neneve 26 dhe 27;
- b) balancimin e ofertave të energjisë që janë qartësisht të gabuara dhe përfshijnë një vëllim të ofrimit të parealizueshëm;
- c) balancimin e ofertave të energjisë që nuk dërgohen në platformat Evropiane në përputhje me paragrafin 10.

10. Çdo OST që aplikon një model vetëdispeçerues dhe që operon brenda një zone skedulimi me një kohë mbylljeje lokale brenda ditës pas kohës së mbylljes së portës së energjisë balancuese në përputhje me nenin 24, mund të zhvillojë një propozim për të kufizuar sasinë e ofertave që i dërgohet platformave Evropiane në përputhje me nenet 19 deri në 21. Ofertat e dërguara në platformat evropiane do të jenë gjithmonë ofertat më të lira. Ky propozim do të përfshijë:

a) përcaktimin e volumit minimal që do të përcillet në platformat evropiane. Volumi minimal i ofertave të paraqitura nga OST do të jetë i barabartë ose më i lartë se shuma e kërkesës për kapacitete rezervë për bllokun e tij LFC sipas neneve 157 dhe 160 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC dhe detyrimeve që rrjedhin nga shkëmbimi i kapacitetit balancues ose ndarjes së rezervave;

b) rregullat për publikimin e ofertave që nuk janë dorëzuar në platformat evropiane dhe pikën në kohë në të cilën ofruesit përkatës të shërbimit të balancimit do të informohen për të publikuar ofertat e tyre.

11. Të paktën një herë në dy vjet pas miratimit të propozimit në paragrafin 10 nga autoriteti rregullator përkatës, të gjitha OST-të vlerësojnë ndikimin e kufizimit të volumit të ofertave të dërguara në platformat evropiane dhe funksionimin e tregut brenda ditës. Ky vlerësim do të përfshijë:

a) vlerësimin nga OST-të përkatëse mbi volumin minimal të ofertave që do t'u përcillen platformave evropiane në përputhje me paragrafin 10(a);

b) rekomandimin për OST-të përkatëse që kufizojnë ofertat për balancimin e energjisë.

Bazuar në këtë vlerësim, të gjitha OST-të do të bëjnë një propozim të gjitha autoriteteve rregullatore për të rishikuar volumin minimal të ofertave të energjisë balancuese që do t'u përcillen platformave evropiane në përputhje me paragrafin 10(a).

12. Çdo OST kërkuese mund të kërkojë aktivizimin e ofertave të energjisë balancuese nga lista e përbashkët sipas *merit order* deri në volumin total të energjisë balancuese. Volumi i përgjithshëm i energjisë balancuese që mund të aktivizohet nga OST kërkuese nga ofertat e energjisë balancuese nga lista e përbashkët sipas *merit order* llogaritet si një shumë e vëllimeve të:

a) ofertat për energjinë balancuese të paraqitura nga OST kërkuese që nuk rezultojnë nga ndarja e rezervave ose shkëmbimi i kapacitetit balancues;

b) ofertat balancuese të energjisë të paraqitura nga OST të tjera si rezultat i kapacitetit balancues të prokuruar në emër të OST-së kërkuese;

c) balancimin e ofertave të energjisë që rezultojnë nga ndarja e rezervave me kusht që OST-të e tjera që marrin pjesë në ndarjen e rezervave të mos kenë kërkuar tashmë aktivizimin e këtyre vëllimeve të përbashkëta.

13. <...>Kur një OST kërkon oferta për energji balancuese përtej kufirit të përcaktuar në paragrafin 12, të gjitha OST-të e tjera duhet të informohen.

14. Çdo OST mund të deklarojë ofertat e energjisë balancuese të padisponueshme të paraqitura në funksionin e optimizimit të aktivizimit për aktivizimin nga OST-të e tjera sepse ato janë të kufizuara për shkak të kongjestionëve të brendshme ose për shkak të kufizimeve të sigurisë operacionale brenda zonës së skedulimit të OST-së lidhëse.

Neni 30

Vendosja e çmimit për energjinë balancuese dhe kapacitetin ndërzonal të përdorur për shkëmbimin e energjisë balancuese ose për funksionimin e procesit të netimit së disbalancës

1. Brenda një viti pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të duhet të zbatojnë metodologjinë e miratuar në përputhje me nenin 5 (2) (f) për të përcaktuar çmimet për energjinë balancuese që rezultojnë nga aktivizimi i ofertave të energjisë balancuese për procesin e rivendosjes së frekuencës në zbatim të neneve 143 dhe 147 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC, dhe procesin e zëvendësimit të rezervës në përputhje me nenet 144 dhe 148 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

2. <...>

3. <...>

4. Metoda e çmimit të harmonizuar të përcaktuar në paragrafin 1 do të zbatohet për energjinë balancuese nga të gjitha produktet standarde dhe specifike në përputhje me nenin 26(3)(a). Për produktet specifike në përputhje me nenin 26(3)(b), OST-ja respektive mund të propozojë një metodë të ndryshme të vendosjes së çmimit në propozimin për produkte specifike në përputhje me nenin 26.

5. Aty ku të gjitha OST-të identifikojnë joefikasitet në zbatimin e metodologjisë së propozuar sipas nenit 30(1)(a) i Rregullores (BE) 2017/2195, ato mund të kërkojnë një ndryshim dhe të propozojnë një metodë alternative, të ndryshme me metodën e vendosjes së çmimit të përcaktuar në nenin 30(1)(a) të Rregullores (BE) 2017/2195. Në këtë rast, të gjitha OST-të do të kryejnë një analizë të detajuar që tregon se metoda alternative e vendosjes së çmimeve është më efikase.

Neni 31

Funksioni i aktivizimit të optimizimit

1. Të gjitha OST-të duhet të zbatojnë funksionin e aktivizimit të optimizimit të përcaktuar në përputhje me nenin 29 dhe Nenin 31 të Rregullores (BE) 2017/2195 për aktivizimin e optimizimit të ofertave të energjisë balancuese nga listat e përbashkëta të ndryshme, sipas *merit order*.<...>

2. Listat e përbashkëta sipas *merit order* do të përbëhen nga ofertat për energjinë balancuese për produktet standarde. Të gjitha OST-të duhet të krijojnë listat e përbashkëta të nevojshme sipas

merit order për produktet standarde. Ofertat e energjisë balancuese në rritje dhe në ulje do të jenë të ndara në lista të përbashkëta të ndryshme sipas *merit order*.

3. <...>

4. OST-të duhet të sigurojnë që ofertat e energjisë balancuese të paraqitura në listat e përbashkëta sipas *merit order* të shprehen në euro dhe t'i referohen njësisë së kohës së tregut.

5. Në varësi të kërkesës për produkte standarde për energjinë balancuese, OST-të mund të krijojnë lista të përbashkëta shtesë sipas *merit order*.

6. Çdo OST do të paraqesë kërkesat e veta për aktivizim të ofertave për energjinë balancuese, në funksionin e aktivizimit të optimizimit.

7. Ofruesit e shërbimit të balancimit të aktivizuar do të jenë përgjegjës për dorëzimin e volumit të kërkuar deri në fund të periudhës së dorëzimit.

8. Të gjitha OST-të që marrin pjesë në procesin e restaurimit të frekuencës dhe procesin e zëvendësimit të rezervës për të balancuar zonën e tyre LFC do të përpiqen të përdorin të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga listat e përbashkëta sipas *merit order* për të balancuar sistemin në mënyrën më efikase, duke marrë parasysh sigurinë operationale.

9. OST-të që nuk marrin pjesë në procesin e zëvendësimit të rezervës për të balancuar zonën e tyre LFC do të përpiqen të përdorin të gjitha ofertat e energjisë balancuese nga listat e përbashkëta përkatëse sipas *merit order* për rezervat e rivendosjes së frekuencës për të balancuar sistemin në mënyrën më efikase, duke marrë parasysh sigurinë operationale.

10. Përveç se në gjendjen normale, OST-të mund të vendosin të balancojnë sistemin duke përdorur vetëm ofertat e energjisë balancuese nga ofruesit e shërbimit të balancimit në zonën e vet të kontrollit, nëse një vendim i tillë ndihmon në zbutjen e gjendjes aktuale të sistemit. OST do të publikojë një arsyetim për një vendim të tillë pa vonesa të panevojshme.

KAPITULLI 2 KAPACITETI BALANCUES

Neni 32 Rregullat e prokurimit

1. Të gjitha OST-të e bllokut LFC duhet rregullisht dhe të paktën një herë në vit të rishikojnë dhe të përcaktojnë kërkesat për kapacitet rezervë për bllokun LFC ose zonat e skedulimit të bllokut LFC në përputhje me rregullat e dimensionimit siç përcaktohet në nenet 127, 157 dhe 160 të Rregullores. BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC. Çdo OST duhet kryejë një analizë për sigurimin optimal të kapacitetit rezervë duke synuar minimizimin e kostove që lidhen me sigurimin e kapacitetit rezervë. Analiza do të marrë parasysh opsionet e mëposhtme për sigurimin e kapacitetit rezervë:

a) prokurimin e kapacitetit balancues brenda zonës së kontrollit dhe shkëmbimin e kapacitetit balancues me OST-të fqinje, kur është e aplikueshme;

b) ndarjen e rezervave, kur është e aplikueshme;

c) volumin e ofertave të pa kontraktuara të energjisë balancuese, të cilat pritet të jenë të disponueshme si brenda zonës së tyre të kontrollit, ashtu edhe brenda platformave evropiane, duke marrë parasysh kapacitetin e disponueshëm ndërzonal.

2. Çdo OST që prokuron kapacitet balancues do të përcaktojë rregullat për prokurimin e kapacitetit balancues në propozimin për termat dhe kushtet në lidhje me ofruesit e shërbimeve të balancimit të zhvilluara në përputhje me nenin 18. Rregullat për prokurimin e kapacitetit balancues duhet të jenë në përputhje me parimet e mëposhtme:

a) metoda e prokurimit do të bazohet në treg për të paktën rezervat e rivendosjes së frekuencës dhe rezervat e zëvendësimit;

b) procesi i prokurimit do të kryhet në terma afatshkurtër për aq sa është e mundur dhe kur është ekonomikisht efikas;

c) volumi i kontraktuar mund të ndahet në disa periudha kontraktuese.

3. Prokurimi i kapacitetit balancues në rritje dhe në rënie për të paktën rezervat e restaurimit të frekuencës dhe rezervat zëvendësuese do të kryhen veçmas. Çdo OST mund t'i paraqesë një propozim autoritetit rregullator përkatës në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2010/944, i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC duke kërkuar përjashtimin nga kjo kërkesë. Propozimi për përjashtim do të përfshijë:

a) specifikimin e periudhës së kohës gjatë së cilës do të zbatohet përjashtimi;

b) specifikimin e volumit të kapacitetit balancues për të cilin do të zbatohet përjashtimi;

c) analizën e ndikimit të një përjashtimi të tillë në pjesëmarrjen e burimeve balancuese në përputhje me nenin 25(6)(b);

d) justifikimin për përjashtimin që demonstroi se përjashtimi çon në efikasitet më të lartë ekonomik.

Neni 33

Shkëmbimi i kapacitetit balancues

1. Dy ose më shumë OST që shkëmbejnë ose dëshirojnë reciprokisht të shkëmbejnë kapacitete balancuese do të zhvillojnë një propozim për vendosjen e rregullave dhe proceseve të përbashkëta dhe të harmonizuara për shkëmbimin dhe prokurimin e kapacitetit balancues duke respektuar kërkesat e përcaktuara në nenin 32.

2. Me përjashtim të rasteve kur në përputhje me nenin 35 abatohet modeli OST-OshB, shkëmbimi i kapacitetit balancues do të kryhet gjithmonë bazuar në modelin OST-OST ku dy ose më shumë OST vendosin një metodë për prokurimin e përbashkët të kapaciteteve balancuese, duke marrë parasysh kapacitetin e disponueshëm ndërzonal dhe kufijtë operacionalë të përcaktuar në Kapitujt 1 dhe 2 të pjesës IV, titulli VIII i Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

3. Të gjitha OST-të që shkëmbejnë kapacitet balancues duhet të dorëzojnë të gjitha ofertat e kapacitetit balancues nga produktet standarde në funksionin e optimizimit të prokurimit të kapacitetit. OST-të nuk do të modifikojnë ose refuzojnë asnjë ofertë për kapacitet balancues dhe do t'i përfshijnë ato në procesin e prokurimit, përveç në kushtet e përcaktuara në nenin 26 dhe nenin 27.

4. Të gjitha OST-të që shkëmbejnë kapacitet balancues duhet të sigurojnë që plotësohen kërkesat si për disponueshmërinë e kapacitetit ndërzonal ashtu dhe kërkesat për sigurisë operationale të përcaktuara në Rregulloren (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC plotësohen, si nga:

a) metodologjia për llogaritjen e probabilitetit për kapacitet të disponueshëm ndërzonal pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës, sipas paragrafit 6;

b) metodologjia për shpërndarjen e kapacitetit ndërzonal në afatin kohor të balancimit në përputhje me kapitullin 2 të titullit IV.

5. Çdo OST duke përdorur metodologjinë për llogaritjen e probabilitetit për kapacitet të disponueshëm ndërzonal pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës do të informojë OST-të e tjera në bllokun e tyre LFC për rrezikun e mungesës së kapacitetit rezervë të disponueshëm, në zonën e skedulimit ose në zonën e tij të kontrollit, që mund të ndikojë në

përmbyshjen e kërkesave në përputhje me nenin 157(2)(b) të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

6. OST-të që shkëmbejnë kapacitet balancues për rezervat e restaurimit të frekuencës dhe rezervat zëvendësuese mund të hartojnë një propozim për një metodologji për llogaritjen e probabilitetit të kapacitetit të disponueshëm ndërzonal pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës. Metodologjia së paku duhet të përshkruajë:

- a) procedurat për të njoftuar OST-të e tjera në bllokun LFC;
- b) përshkrimin e procesit për të kryer vlerësimin për periudhën përkatëse për shkëmbimin e kapacitetit balancues;
- c) metodën për të vlerësuar rrezikun e padisponueshmërisë së kapacitetit ndërzonal për shkak të ndërprerjeve të planifikuara dhe të paplanifikuara dhe për shkak të kongjestioneve;
- d) metodën për të vlerësuar rrezikun e mungesës së kapacitetit rezervë të mjaftueshëm për shkak të padisponueshmërisë së kapacitetit ndërzonal;
- e) kërkesat për një zgjidhje alternative në rast të mungesës së kapacitetit ndërzonal ose kapacitetit rezervë të pamjaftueshëm;
- f) kërkesat për rishikimin *ex-post* dhe monitorimi i rreziqeve;
- g) rregullat për të siguruar zgjidhjen në përputhje me titullin V.

7. OST-të nuk do të rrisin marzhin e besueshmërisë të llogaritur në përputhje me Rregulloren (BE) 2015/1222 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC për shkak të shkëmbimit të kapacitetit balancues për rezervat e restaurimit të frekuencës dhe rezervat zëvendësuese.

Neni 34

Transferimi i kapacitetit balancues

1. Brenda zonës gjeografike në të cilën është kryer prokurimi i kapacitetit balancues, OST-të do të lejojnë ofruesit e shërbimit të balancimit të transferojnë detyrimet e tyre për të siguruar kapacitet balancues. OST-të ose OST-të përkatëse mund të kërkojnë një përjashtim kur periudhat e kontraktimit për kapacitetin balancues në përputhje me nenin 32(2)(b) janë në mënyrë ekzakte më pak se një javë.

2. Transferimi i kapacitetit balancues lejohet të paktën deri një orë para fillimit të ditës së dorëzimit.

3. Transferimi i kapacitetit balancues do të lejohet nëse plotësohen kushtet e mëposhtme:

- a) marrësi si ofrues i shërbimit të balancimit ka kaluar procesin e kualifikimit për kapacitetin balancues për të cilin kryhet transferimi;
- b) transferimi i kapacitetit balancues nuk pritet të rrezikojë sigurinë operationale;
- c) transferimi i kapacitetit balancues nuk kalon kufijtë operationalë të përcaktuar në kapitujt 1 dhe 2 të pjesës IV të titullit VIII të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

4. Në rast se transferimi i kapacitetit balancues kërkon përdorimin e kapacitetit ndërzonal, një transferim i tillë do të lejohet vetëm në rastet kur:

- a) kapaciteti ndërzonal i kërkuar për të kryer transferimin është tashmë i disponueshëm nga proceset e mëparshme të alokimit në përputhje me kapitullin 2 të titullit IV;
- b) kapaciteti ndërzonal është i disponueshëm në përputhje me metodologjinë për llogaritjen e probabilitetit për kapacitet të disponueshëm ndërzonal pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës në përputhje me nenin 33(6).

c) Nëse një OST nuk lejon transferimin e kapacitetit balancues, OST-ja përkatëse do të shpjegojë arsyen e refuzimit tek ofruesit e shërbimit të balancimit të përfshirë.

KAPITULLI 3 MODELI OST-OSHB

Neni 35

Shkëmbimi i shërbimeve të balancimit

1. Dy ose më shumë OST munden me iniciativën e tyre ose me kërkesën e autoriteteve të rregullatore përkatëse të tyre në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC të hartojnë një propozim për aplikimin e modelit OST-OSHB.

2. Propozimi për aplikimin e një modeli OST-OSHB do të përfshijë:

a) një analizë kosto-përfitim të kryer në përputhje me nenin 61 që identifikon efikasitetin e zbatimit të modelit OST-OSHB për të paktën zonën e skedulimit ose zonat e skedulimit të OST-ve të përfshira;

b) periudhën e kërkuar të aplikimit;

c) një përshkrim të metodologjisë për sigurimin e kapacitetit të mjaftueshëm ndërzona në përputhje me nenin 33(6).

3. Kur zbatohet modeli OST-OSHB, OST-të përkatëse dhe ofruesit e shërbimit të balancimit, për proceset përkatëse mund të përjashtohen nga zbatimi i kërkesave në nenin 16(2), nenin 16(4), nenin 16(5) dhe nenin 29(9).

4. Kur zbatohet modeli OST-OSHB, OST-të e përfshira do të bien dakord për kërkesat teknike dhe kontraktuale dhe për shkëmbimin e informacionit për aktivizimin e ofertave të energjisë balancuese. OST kontraktuese dhe ofruesi i shërbimit të balancimit do të krijojnë marrëveshje kontraktuale bazuar në modelin OST-OSHB.

5. Modeli OST-OSHB për shkëmbimin e energjisë balancuese nga rezervat e rivendosjes së frekuencës mund të zbatohet vetëm kur modeli OST-OSHB zbatohet edhe për shkëmbimin e kapacitetit balancues për rezervat e restaurimit të frekuencës.

6. Modeli OST-OSHB për shkëmbimin e energjisë balancuese nga rezervat zëvendësuese mund të zbatohet vetëm kur, zbatohet modeli OST-OSHB për shkëmbimin e kapacitetit balancues për rezervat zëvendësuese ose kur një nga dy OST-të e përfshira nuk marrin pjesë në procesin e zëvendësimit të rezervës si pjesë e strukturës së kontrollit ngarkesë-frekuencë në përputhje me Pjesën IV të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

7. Një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjitha shkëmbimet e kapacitetit balancues do të bazohen në modelin OST-OST. Kjo kërkesë nuk do të zbatohet për modelin OST-OSHB për rezervat zëvendësuese nëse një nga dy OST-të e përfshira nuk marrin pjesë në procesin e zëvendësimit të rezervës si pjesë e strukturës së kontrollit ngarkesë-frekuencë në përputhje me Pjesën IV të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

TITULLI IV KAPACITETI NDËRZONAL PËR SHËRBIMET E BALANCIMIT

KAPITULLI 1

SHKËMBIMI I ENERGJISË BALANCUESE OSE PROCESI I NETIMIT TË DISBALANCE

Neni 36

Përdorimi i kapacitetit ndërzonat

1. Të gjitha OST-të do të përdorin kapacitetin e disponueshëm ndërzonat, të llogaritur sipas paragrafëve 2 dhe 3 të nenit 37, për shkëmbimin e energjisë balancuese ose për funksionimin e procesit të netimit të disbalancave.

2. Dy ose më shumë OST që shkëmbejnë kapacitet balancues mund të përdorin kapacitetin ndërzonat për shkëmbimin e energjisë balancuese kur kapaciteti ndërzonat është:

- a) në dispozicion sipas nenit 33(6);
- b) lirohet në përputhje me paragrafët 8 dhe 9 të nenit 38;
- c) alokohet sipas neneve 40, 41 dhe 42 të Rregullorja (BE) 2017/2195.

Neni 37

Llogaritja e kapacitetit ndërzonat

1. Pas kohës së mbylljes së portës ndër-zonale brenda ditës, OST-të duhet të përditësojnë vazhdimisht disponueshmërinë e kapacitetit ndërzonat për shkëmbimin e energjisë balancuese ose për funksionimin e procesit të netimit të disbalancës. Kapaciteti ndërzonat do të përditësohet sa herë që është përdorur një pjesë e kapacitetit ndërzonat ose kur kapaciteti ndërzonat është rillogaritur.

2. Përpara zbatimit të metodologjisë për llogaritjen e kapacitetit në përputhje me paragrafin 3, OST-të do të përdorin kapacitetin ndërzonat, të mbetur pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës.

3. Brenda pesë viteve pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të e një rajoni të llogaritjes së kapacitetit do të zhvillojnë një metodologji për llogaritjen e kapacitetit ndërzonat brenda kornizës kohore të balancimit për shkëmbimin e energjisë balancuese ose për funksionimin e procesit të netimit të disbalancës. Një metodologji e tillë do të shmangë shtrembërimet e tregut dhe do të jetë në përputhje me metodologjinë e llogaritjes së kapacitetit ndërzonat të aplikuar në kornizën kohore brenda ditës të përcaktuar sipas Rregullores (BE) 2015/1222 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

KAPITULLI 2

SHKËMBIMI I KAPACITETEVE BALANCUESE OSE NDARJA E REZERVAVE

Neni 38

Kërkesat e përgjithshme

1. Dy ose më shumë OST munden me iniciativën e tyre ose me kërkesën e autoriteteve rregullatore të tyre përkatëse në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944 të krijojnë një propozim për zbatimin e një prej proceseve të mëposhtme:

- a) procesin e alokimit të co-optimizuar në përputhje me nenin 40 të Rregullores (BE) 2017/2195;
- b) procesin e alokimit me bazë tregu, sipas nenit 41 të Rregullores (BE) 2017/2195;

c) procesin e alokimit bazuar në analizën e efikasitetit ekonomik sipas nenit 42 të Rregullores (BE) 2017/2195.

Kapaciteti ndërzonal i alokuar për shkëmbimin e kapaciteteve balancuese ose ndarjen e rezervave përpara hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje mund të vazhdojë të përdoret për këtë qëllim deri në përfundimin e periudhës kontraktuese.

2. Propozimi për zbatimin e procesit të alokimit përfshin:

a) kufijtë e zonës së ofertimit, afatet e kohës së tregut, kohëzgjatja e aplikimit dhe metodologjia që do të zbatohet;

b) në rastin e procesit të alokimit të bazuar në analizën e efikasitetit ekonomik, volumnin e kapacitetit ndërzonal të alokuar dhe analizën aktuale të efikasitetit ekonomik që justifikon efikasitetin e një shpërndarjeje të tillë.

3. Një vit pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të duhet të zbatojnë metodologjinë e harmonizuar për procesin e alokimit të kapacitetit ndërzonal për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave për afatet kohore në përputhje me nenin 40 dhe kur është e nevojshme, në përputhje me nenet 41 dhe 42 të Rregullores (BE) 2017/2195.

4. Kapaciteti ndërzonal i alokuar për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave do të përdoret ekskluzivisht për rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizim manual, për rezervat e rivendosjes së frekuencës me aktivizim automatik dhe për rezervat zëvendësuese. Marzhi i besueshmërisë i llogaritur në përputhje me Rregulloren (BE) 2015/1222 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC do të përdoret për operimin dhe shkëmbimin e rezervave të kontrollit të frekuencës, me përjashtim të interkoneksioneve të Rrymës Vazhduar ('DC') për të cilët kapaciteti ndërzonal për funksionimin dhe shkëmbimin e rezervave të kontrollit të frekuencës mund të ndahet gjithashtu në përputhje me paragrafin 1.

5. OST-të mund të alokojnë kapacitete ndërzonale për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave vetëm nëse kapaciteti ndërzonal llogaritet në përputhje me metodologjitë e llogaritjes së kapacitetit të zhvilluara në përputhje me Rregulloren (BE) 2015/1222 siç është përshtatur dhe miratuar nga Këshilli Ministror 2022/03/MC-EnC dhe (BE) 2016/1719 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC.

6. Në llogaritjet e kapacitetit ndërzonal, OST-të do të përfshijnë kapacitetin ndërzonal të alokuar për shkëmbimin e kapaciteteve balancuese ose ndarjen e rezervave si kapacitet ndërzonal të alokuar.

7. Nëse mbajtësit e së drejtës fizike të transmetimit përdorin kapacitetin ndërzonal për shkëmbimin e kapacitetit balancues, kapaciteti do të konsiderohet si i nominuar vetëm për qëllimin e përjashtimit nga zbatimi i parimit "përdore ose shite".

8. Të gjitha OST-të që shkëmbejnë kapacitetin balancues ose ndajnë rezervat do të vlerësojnë rregullisht nëse kapaciteti ndërzonal i alokuar për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave është ende i nevojshëm për këtë qëllim. Kur zbatohet procesi i alokimit bazuar në analizën e efikasitetit ekonomik, ky vlerësim do të bëhet të paktën çdo vit. Kur kapaciteti ndërzonal i alokuar për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave nuk është më i nevojshëm, ai do të lirohet sa më shpejt të jetë e mundur dhe do të kthehet në afatet kohore pasuese të alokimit të kapacitetit. Një kapacitet i tillë ndërzonal nuk do të përfshihet më si kapacitet ndërzonal i alokuar tashmë në llogaritjet e kapacitetit ndërzonal.

9. Kur kapaciteti ndërzonal i alokuar për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose ndarjen e rezervave nuk është përdorur për shkëmbimin shoqërues të energjisë balancuese, ai do të lirohet për shkëmbimin e energjisë balancuese me kohë më të shkurtra aktivizimi ose për operimin e procesit të netimit të disbalancës.

Neni 39
Llogaritja e vlerës së tregut të kapacitetit ndërzonal
<...>

Neni 40
Procesi i alokimit të co-optimizuar
<...>

Neni 41
Procesi i alokimit me bazë tregu
<...>

Neni 42
Procesi i alokimit bazuar në analizën e efikasitetit ekonomike
<...>

Neni 43
Përdorimi i kapacitetit ndërzonal nga ofruesit e shërbimit të balancimit

1. Ofruesit e shërbimit të balancimit të cilët kanë një kontratë për balancimin e kapacitetit me një OST në bazë të modelit të OST-OShB, sipas nenit 35, kanë të drejtë të përdorin kapacitetin ndërzonal për shkëmbimin e kapacitetit balancues nëse janë mbajtës të të drejtave fizike të transmetimit.

2. Ofruesit e shërbimit të balancimit të cilët përdorin kapacitetin ndërzonal për shkëmbimin e kapacitetit balancues në bazë të një modeli OST-OShB në përputhje me nenin 35 do të nominojnë të drejtat e tyre fizike të transmetimit për shkëmbimin e kapacitetit balancues tek OST-të përkatëse. Të drejta të tilla të transmetimit do t'u ofrojnë të drejtën mbajtësve të tyre për të nominuar shkëmbimin e energjisë balancuese për OST-të përkatëse dhe për këtë arsye do të përjashtohen nga zbatimi i parimit “përdore ose shite”

3. Në përputhje me paragrafin 2, kapaciteti ndërzonal i alokuar për shkëmbimin e kapacitetit balancues do të përfshihet si kapacitet ndërzonal i alokuar tashmë në llogaritjet e kapacitetit ndërzonal.

KAPITULLI 1
PARIMET E SHLYERJES

Neni 44
Parimet e përgjithshme

1. Proceset e shlyerjes duhet të:
 - a) krijojnë sinjalet e duhura ekonomike që pasqyrojnë situatën e disbalancës;
 - b) sigurojnë që disbalancat të shlyhen me një çmim që pasqyron vlerën në kohë reale të energjisë;
 - c) ofrojnë stimuj për Palët Përgjegjëse për Balancimin (PPB) që të jenë në balancë ose të ndihmojnë sistemin për të rikthyer balancën e tij;
 - d) lehtësojnë harmonizimin e mekanizmave të shlyerjes së disbalancave;

e) ofrojnë stimuj për OST-të që të përmbushin detyrimet e tyre sipas nenit 127, nenit 153, nenit 157 dhe Nenit 160 të Rregullores (BE) 2017/1485 siç është përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministerial 2022/03/MC-EnC;

f) shmangin shtrembërimin e stimujve për Palët Përgjegjëse për Balancimin, Ofruesit e Shërbimit të Balancimit (OShB) dhe OST-të;

g) mbështesin konkurrencën midis pjesëmarrësve të tregut;

h) ofrojnë stimuj për OShB-të që të ofrojnë dhe të dorëzojnë shërbime balancuese për OST-në lidhëse;

i) sigurojnë neutralitetin financiar të të gjitha OST-ve.

2. Çdo autoritet rregullator përkatës, në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE) 2019/944, siç është përshtatur dhe miratuar nga vendimi i Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC, duhet të sigurojë që të gjitha OST-të nën juridiksionin e tij të mos kenë fitime apo humbje ekonomike në lidhje me rezultatin financiar të shlyerjes sipas Kreut 2, 3 dhe 4 të këtij titulli, gjatë periudhës rregullatore të përcaktuar nga autoriteti rregullator përkatës, dhe duhet të sigurojë që çdo rezultat financiar pozitiv ose negativ si rezultat i shlyerjes sipas Kreut 2, 3 dhe 4 të këtij titulli t'iu kalojë përdoruesve të rrjetit në përputhje me rregullat kombëtare në fuqi.

3. Çdo OST mund të zhvillojë një propozim për një mekanizëm shtesë shlyerjeje, të ndarë nga shlyerja e disbalancave, për të shlyer kostot e prokurimit të kapacitetit balancues sipas Kapitullit 5 të këtij titulli, kostot administrative dhe kostot e tjera të lidhura me balancimin. Mekanizmi shtesë i shlyerjes duhet të zbatohet për Palët Përgjegjëse për Balancimin (PPB). Kjo preferohet të arrihet nëpërmjet prezantimit të funksionit “shortage pricing”. Nëse OST-të zgjedhin një mekanizëm tjetër, ato duhet ta justifikojnë këtë në propozimin e tyre. Një propozim i tillë duhet të miratohet nga autoriteti rregullator përkatës.

4. Çdo injektim ose tërheqje brenda ose jashtë një zone skedulimi të një OST-je duhet të shlyhet sipas kreut 3 ose kreut 4 të titullit V.

KAPITULLI 2 SHLYERJA E ENERGJISË BALANCUESE

Neni 45

Llogaritja e energjisë balancuese

1. Për sa i përket shlyerjes së energjisë balancuese për të paktën procesin e rivendosjes së frekuencës dhe procesin e zëvendësimit të rezervës, çdo OST do të përcaktojë procedurën për:

a) llogaritjen e volumit të aktivizuar të energjisë balancuese bazuar në aktivizimin e kërkuar ose të matur;

b) kërkesën për rillogaritjen e volumit të aktivizuar të energjisë balancuese.

2. Çdo OST do të llogarisë volumin e aktivizuar të energjisë balancuese sipas procedurave të përcaktuara në paragrafin 1(a) të paktën për:

a) çdo periudhë shlyerjeje të disbalancave;

b) zonat e tij të disbalancës;

c) çdo drejtim, me një shenjë negative që tregon tërheqje relative nga ofruesi i shërbimit të balancimit dhe një shenjë pozitive që tregon injektim relativ nga ofruesi i shërbimit të balancimit.

3. Çdo OST lidhëse do të shlyejë të gjitha vëllimet e aktivizuara të energjisë balancuese të llogaritura në përputhje me paragrafin 2, me ofruesit përkatës të shërbimeve të balancimit.

Neni 46

Energjia balancuese për procesin e kontrollit të frekuencës

1. Çdo OST lidhëse duhet të llogarisë dhe të shlyejë volumin e aktivizuar të energjisë së balancimit për procesin e mbajtjes së frekuencës nga Ofruesit e shërbimit të balancimit (OShB) në përputhje me paragrafin 1 dhe 2 të nenit 45.

8. Çmimi, qoftë pozitiv, zero ose negativ, i volumit të aktivizuar të energjisë së balancimit për procesin e mbajtjes së frekuencës do të përcaktohet për secilin drejtim siç përcaktohet në tabelën 1:

Tabela 1. Pagesa për energjinë balancuese

	Çmimi pozitiv i energjisë balancuese	Çmimi negativ i energjisë balancuese
Energji balancuese pozitive	Pagesa nga OST tek OShB	Pagesa nga OShB tek OST
Energjie balancuese negative	Pagesa nga OShB tek OST	Pagesa nga OST tek OShB

Neni 47

Energjia balancuese për procesin e rivendosjes së frekuencës

1. Çdo OST lidhëse duhet të llogarisë dhe të shlyejë volumin e aktivizuar të energjisë së balancimit për procesin e rivendosjes së frekuencës nga Ofruesit e Shërbimeve të Balancimit (OShB) në përputhje me paragrafin 1 dhe 2 të nenit 45.

2. Çmimi, qoftë pozitiv, zero ose negativ, i volumit të aktivizuar të energjisë së balancimit për procesin e rivendosjes së frekuencës do të përcaktohet për secilin drejtim në përputhje me nenin 30 siç përcaktohet në tabelën 1.

Neni 48

Energjia balancuese për procesin e zëvendësimit të rezervës

1. Çdo OST lidhëse duhet të llogarisë dhe të shlyejë volumin e aktivizuar të energjisë balancuese për procesin e rivendosjes së frekuencës me Ofruesit e Shërbimit të Balancimit (OShB) në përputhje me paragrafin 1 dhe 2 të nenit 45.

2. Çmimi, qoftë pozitiv, zero ose negativ, i volumit të aktivizuar të energjisë balancuese për procesin e rivendosjes së frekuencës do të përcaktohet për secilin drejtim në përputhje me nenin 30 siç përcaktohet në tabelën 1.

Neni 49

Rregullimi i disbalancës për Palën Përgjegjëse Balancuese

1. Çdo OST duhet të llogarisë një rregullim të disbalancës që do të zbatohet për Palët Përgjegjëse për Balancimin (PPB) për çdo ofertë të aktivizuar të energjisë balancuese.

2. Për zonat e disbalancës ku llogariten disa pozicione përfundimtare për një PPB të vetme, në përputhje me nenin 54(3), një rregullim i disbalancës mund të llogaritet për secilin pozicion.

3. Për çdo rregullim të disbalancës, çdo OST duhet të përcaktojë volumin e aktivizuar të energjisë balancuese të llogaritur sipas nenit 45 dhe çdo vëllim të aktivizuar për qëllime të tjera nga balancimi.

KAPITULLI 3

Shlyerja e shkëmbimeve të energjisë midis OST-ve

Neni 50

Shkëmbimet e planifikuara të energjisë

1. Brenda një viti nga hyrja në fuqi e kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të duhet të zbatojnë rregulla të përbashkëta të shlyerjes që aplikohen për të gjitha shkëmbimet e planifikuara të energjisë sipas Neneve 146, 147 dhe 148 të Rregullores (BE) 2017/1485.

2. Çdo funksion i shlyerjes OST-OST duhet të kryejë shlyerjen në përputhje me rregullat e shlyerjes sipas nenit 5(2)(i).

3. Brenda një viti nga hyrja në fuqi e kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të që shkëmbejnë energji të planifikuar brenda zonës sinkrone të Evropës Kontinentale duhet të zbatojnë rregullat e përbashkëta të shlyerjes OST-OST për shkëmbimet e planifikuara të energjisë në përputhje me nenin 5(2)(l).

4. <...>

5. <...>

6. <...>

7. <...>

8. Të gjitha OST-të duhet të krijojnë një mekanizëm të koordinuar për rregullimet e shlyerjes midis të gjitha OST-ve.

Neni 51

Shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë

1. Brenda një viti nga hyrja në fuqi e kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të e zonës sinkrone të Evropës Kontinentale duhet të zbatojnë <...> rregulla të përbashkëta të shlyerjes për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me nenin 5(2)(m).<...>

2. <...>

3. <...>

4. <...>

KAPITULLI 4

SHLYERJA E DISBALANCEVE

Neni 52

Shlyerja e disbalancave

1. Çdo OST ose, kur është e zbatueshme, pala e tretë duhet të kryejë shlyerjen brenda zonës së saj të skedulimit ose zonave të skedulimit, kur është e përshtatshme, me çdo Palë Përgjegjëse për Balancimin (PPB) për çdo periudhë të shlyerjes së disbalancave, në përputhje me nenin 53, për të gjitha disbalancat e llogaritura sipas Neneve 49 dhe 54, kundrejt çmimit përkatës të disbalancës të llogaritur sipas nenit 55.

2. Brenda një viti nga hyrja në fuqi e kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të duhet të zbatojnë dispozitat e harmonizuara mbi veçoritë kryesore të shlyerjes së disbalancave, në përputhje me nenin 52(2) të Rregullores (BE) 2017/2195 dhe në përputhje me nenin 5(2)(j) të kësaj Rregulloreje.

3. <..>

Neni 53

Periudha e shlyerjes së disbalancave

1. Brenda një viti nga hyrja në fuqi e kësaj Rregulloreje, të gjitha OST-të duhet të zbatojnë periudhën e shlyerjes së disbalancave prej 15 minutash në të gjitha zonat e skedulimit, duke siguruar që të gjithë kufijtë e njësisë kohore të tregut të përkojnë me kufijtë e periudhës së shlyerjes së disbalancës.

Neni 54

Llogaritja e disbalancës

1. OST-ja e çdo Pale Kontraktuese duhet të llogarisë brenda zonës ose zonave të saj të skedulimit, kur është e përshtatshme, pozicionin përfundimtar, volumin e alokuar, rregullimin e disbalancës dhe disbalancën:

- a) për çdo palë përgjegjëse balancuese (PPB);
- b) për çdo periudhë të shlyerjes së disbalancës.
- c) në çdo zonë të disbalancës.

2. Zona e disbalancës duhet të jetë e njëjtë me zonën e skedulimit, përveç në rastin e modelit me dispeçerim qendror ku zona e disbalancës mund të përbëjë një pjesë të zonës së skedulimit.

3. Deri në zbatimin e <...> Nenit 5(2), çdo OST duhet të llogarisë pozicionin përfundimtar të një pale përgjegjëse për balancimin (PPB) duke përdorur njërën nga metodat e mëposhtme:

a) pala përgjegjëse për balancim ka një pozicion të vetëm përfundimtar të njëjtë me shumën e skeduleve të jashtme tregtare dhe skeduleve tregtare të brendshme të saj;

b) pala përgjegjëse për balancim ka dy pozicione përfundimtare: e para është e barabartë me shumën e skeduleve të jashtme tregtare të saj dhe skeduleve të brendshme tregtare të saj nga gjenerimi, dhe e dyta është e barabartë me shumën e skeduleve të jashtme tregtare të saj dhe skeduleve të brendshme tregtare të saj nga konsumi;

c) në një model me dispeçerim qendror, një palë përgjegjëse për balancim mund të ketë disa pozicione përfundimtare për zonën e disbalancës të barabartë me skedulet e objekteve të gjenerimit të energjisë ose skedulet e konsumit të objekteve të kërkesës.

2. Çdo OST duhet të përcaktojë rregullat për:

- a) llogaritjen e pozicionit përfundimtar;
- b) përcaktimin e volumit të alokuar;
- c) përcaktimin e rregullimit të disbalancës sipas nenit 49;
- d) llogaritjen e disbalancës;
- e) kërkesën për rillogaritjen e disbalancës nga një palë përgjegjëse për balancim.

5. Për një palë përgjegjëse për balancim që nuk mbulon injektimet ose tërheqjet, volumi i alokuar nuk duhet të llogaritet.

6. Një disbalancë duhet të tregojë madhësinë dhe drejtimin e transaksionit të shlyerjes midis një pale përgjegjëse për balancim dhe OST-së; në mënyrë alternative, një disbalancë mund të ketë:

- a) shenjë negative, që tregon se pala përgjegjëse për balancim është në mungesë
- b) shenjë pozitive, që tregon se pala përgjegjëse për balancim është në tepriçë

Neni 55

Çmimi i disbalancës

1. Secila OST e Palëve Kontraktuese, do të përcaktojë rregullat për të llogaritur çmimin e disbalancës, i cili mund të jetë pozitiv, zero ose negativ, siç përcaktohet në tabelën 2:

Tabela 2. PAGESA PËR DISBALANCAT

	Çmimi i disbalancës pozitiv	Çmimi i disbalancës negativ
Disbalancë pozitive	Pagesa nga OST në PPB	Pagesa nga PPB në OST
Disbalancë negative	Pagesa nga PPB tek OST	Pagesa nga OST në PPB

2. Në përputhje me paragrafin 1, rregullat do të përfshijnë përcaktimin e vlerës së energjisë balancuese për mbajtjen e frekuencës ose rivendosjes së frekuencës të paaktivizuar.

3. Çdo OST do të përcaktojë çmimin e disbalancës për:

- çdo periudhë shlyerjeje të disbalancës;
- zonat e çmimit të disbalancës;
- çdo drejtim të disbalancës.

4. Çmimi i disbalancës për disbalancën negative nuk duhet të jetë më i vogël se:

a) çmimi mesatar i ponderuar për energjinë balancuese të aktivizuar pozitivisht nga rezervat për rivendosjen e frekuencës dhe rezervat zëvendësuese;

b) në rast se gjatë periudhës së shlyerjes së disbalancave nuk ka ndodhur aktivizimi i energjisë balancues në asnjë drejtim, vlera e energjisë balancuese të paaktivizuar për mbajtjen e frekuencës ose rivendosjes së frekuencës.

5. Çmimi i disbalancës për disbalancën pozitive nuk duhet të jetë më i madh se:

a) çmimi mesatar i ponderuar për energjinë balancuese të aktivizuar negativisht nga rezervat për rivendosjen e frekuencës dhe rezervat zëvendësuese;

b) në rast se gjatë periudhës së shlyerjes së disbalancave nuk ka ndodhur aktivizimi i energjisë balancuese në asnjë drejtim, vlera e energjisë balancuese të paaktivizuar për mbajtjen e frekuencës ose rivendosjes së frekuencës.

6. Në rast se si energjia e balancimit pozitive ashtu edhe ajo negative nga rezervat për rivendosjen e frekuencës ose rezervat zëvendësuese janë aktivizuar gjatë së njëjtës periudhë të shlyerjes së disbalancave, çmimi i shlyerjes së disbalancave do të përcaktohet për disbalancën pozitive dhe negative bazuar të paktën në një nga parimet sipas paragrafëve 4 dhe 5.

KAPITULLI 5

SHLYERJA E KAPACITETIT BALANCUES

Neni 56

Prokurimi brenda një zone skedulimi

1. Çdo OST e një zone skedulimi që përdor ofertat për kapacitet balancues duhet të përcaktojë rregullat për shlyerjen e të paktën rezervave për rivendosjen e frekuencës dhe rezervave zëvendësuese në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 32.

2. Çdo OST e një zone skedulimi që përdor ofertat për kapacitet balancues duhet të shlyejë të paktën të gjitha rezervat për rivendosjen e frekuencës dhe rezervat zëvendësuese të prokuruar në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 32.

Neni 57

Prokurimi jashtë një zone skedulimi

1. Të gjitha OST-të që shkëmbejnë kapacitet balancues duhet të përcaktojnë rregullat për shlyerjen e kapacitetit balancues të prokuruar në përputhje me nenin 33 dhe Nenin 35.

2. Të gjitha OST-të që këmbejnë kapacitet balancues duhet të shlyejnë së bashku kapacitetin balancues të prokuruar duke përdorur funksionin e shlyerjes OST-OST në përputhje me nenin 33. OST-të që shkëmbejnë kapacitet balancues bazuar në modelin OST-OShB duhet të shlyejnë kapacitetin balancues të prokuruar në përputhje me nenin 35.

3. Të gjitha OST-të që shkëmbejnë kapacitet balancuese do të përcaktojnë rregullat për shlyerjen e alokimit të kapacitetit ndërzonal në përputhje me kapitullin 2 të titullit IV.

4. Të gjitha OST-të që këmbejnë kapacitet balancues duhet të shlyejnë kapacitetin e alokuar ndërzonal në përputhje me kapitullin 2 të titullit IV.

TITULLI VI ALGORITMI

Neni 58

Algoritmet balancues

1. <...>

2. <...>

3. Në propozimin në përputhje me nenin 33, dy ose më shumë OST që këmbejnë kapacitet balancues do të zhvillojnë algoritme që do të operohen nga funksionet e optimizimit të prokurimit të kapacitetit për prokurimin e ofertave të kapaciteteve balancuese. Këto algoritme duhet:

a) minimizojnë kostot e përgjithshme të prokurimit të të gjithë kapacitetit balancues të prokuruar bashkërisht;

b) nëse është e zbatueshme, marrë në konsideratë disponueshmërinë e kapacitetit ndërzonal duke përfshirë kostot e mundshme për sigurimin e tij.

4. Të gjitha algoritmet e zhvilluara në përputhje me këtë nen duhet të:

a) respektojnë kufizimet e sigurisë operationale;

b) marrin në konsideratë kufizimet teknike dhe kufizimet e rrjetit;

c) nëse është e zbatueshme, marrin në konsideratë kapacitetin e disponueshëm ndërzonal.

TITULLI VII RAPORTIMI

Neni 59

Raporti evropian për integrimin e tregjeve balancuese

1. Gjatë monitorimit të zbatimit të Rregullores (BE) 2017/2195 në përputhje me Neni 59 i tij, ENTSO për Energjinë Elektrike, duke vepruar në përputhje me nenin 3 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC, do ta zgjerojë këtë raport për të përfshirë Palët Kontraktuese, aty ku është e mundur.

2. <...>

3. <...>

4. <...>

5. Para dorëzimit të raportit përfundimtar, ENTSO për Energjinë Elektrike, duke vepruar në përputhje me nenin 3 të aktit procedural nr. 2022/01/MC-EnC, do të dorëzojë propozim për një draft raport zhvilluar në përputhje me paragrafin 1 <...>te Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë e cila ka të drejtë të kërkojë ndryshime brenda dy muajve pas paraqitjes së propozimit.

6. Raporti sipas paragrafit 1 do të përmbajë gjithashtu një përmbledhje ekzekutive në anglisht të çdo raporti të OST-je mbi balancimin në përputhje me nenin 60.

7. Raportet do të ofrojnë informacion dhe tregues të detajuar për çdo zonë skedulimi, çdo kufi të zonës së ofertave ose çdo bllok LFC.

8. ENTSO-E do t'i publikojë raportet në internet dhe do t'ia dorëzojë atë Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë jo më vonë se gjashtë muaj pas përfundimit të vitit të cilit i referohet.

9. <...>

Neni 60

Raporti i OST-së për balancimin

1. Të paktën një herë në dy vjet, çdo OST do të publikojë një raport mbi balancimin që mbulon dy vitet e mëparshme kalendarike, duke respektuar konfidencialitetin e informacionit në përputhje me nenin 11.

2. Raporti mbi balancimin duhet:

(a) të përfshijë informacion në lidhje me vëllimet e specifikave të disponueshme, produktet specifike të prokuruarra dhe të përdorura, si dhe justifikimin e produkteve specifike që i nënshtrohen kushteve sipas nenit 26;

(b) jep një analizë përmbledhëse të dimensionimit të kapacitetit rezervë, duke përfshirë justifikimin dhe shpjegimin për kërkesat e llogaritura të kapacitetit rezervë;

(c) jep një analizë përmbledhëse të sigurimit optimal të kapacitetit rezervë, duke përfshirë justifikimin e vëllimit të kapacitetit balancues;

(d) të analizojë kostot dhe përfitimet, si dhe joefikasitetin dhe shtrembërimet e mundshme që mund të shkaktohen nga pasja e produkteve specifike për sa i përket konkurrencës dhe fragmentimit të tregut, pjesëmarrjes në përgjigjen e kërkesës dhe burimeve të rinovueshme të energjisë, integritetit të tregjeve balancuese dhe efekteve anësore në tregjet e tjera të energjisë elektrike;

(e) analizojnë mundësitë për shkëmbimin e kapaciteteve balancuese dhe ndarjen e rezervave;

(f) jep një shpjegim dhe një justifikim për prokurimin e kapacitetit balancues;

(g) të analizojë efikasitetin e funksioneve të optimizimit të aktivizimit për energjinë balancuese nga rezervat e rivendosjes së frekuencës dhe, nëse është e aplikueshme, për energjinë e balancimit nga rezervat zëvendësuese.

3. Raporti mbi balancimin ose duhet të jetë në anglisht ose të paktën të përmbajë një përmbledhje në anglisht.

4. Bazuar në raportet e publikuara më parë, autoriteti rregullator përkatës në përputhje me nenin 59, të Direktivës (BE) 2019/944 të përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC do të ketë të drejtë të kërkojë ndryshime në strukturën dhe përmbajtjen e raportit të ardhshëm të OST-së për balancimin.

Neni 61

Analiza kosto-përfitim

1. Kur OST-ve u kërkohet të kryejnë një analizë kosto-përfitim në përputhje me këtë Rregullore, ato do të përcaktojnë kriteret dhe metodologjinë për analizën kosto-përfitim dhe ia dorëzojnë ato autoriteteve rregullatore përkatëse në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE)2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC gjashtë muaj përpara fillimit të analizës kosto-përfitim. Autoritetet përkatëse rregullatore do të kenë të drejtë të kërkojnë së bashku ndryshime në kriteret dhe metodologjinë.

2. Analiza kosto-përfitim duhet të paktën të marrë parasysh:

- a) fizibiliteti teknik;
- b) efikasitetin ekonomik;
- c) ndikimin në konkurrencë dhe integrimin e tregjeve balancuese;
- d) kostot dhe përfitimet e implementimit;
- e) ndikimin në kostot balancuese evropiane dhe kombëtare;
- f) ndikimin e mundshëm në çmimet e tregut evropian të energjisë elektrike;
- g) aftësinë e OST-ve dhe palët përgjegjëse për balancim për të përmbushur detyrimet e tyre;
- h) ndikimin të palët e tregut përsa i përket kërkesave shtesë teknike ose kërkesave të IT të vlerësuara në bashkëpunim me palët e prekura.

3. Të gjitha OST-të përkatëse do t'u ofrojnë rezultatet e analizës kosto-përfitim për të gjitha autoritetet rregullatore përkatëse, së bashku me një propozim të justifikuar se si të adresohen çështjet e mundshme të identifikuara nga analiza kosto-përfitim.

TITULLI IX DEROGIMET DHE MONITORIMI

Neni 62 **Derogimet**

1. Një autoritet rregullator në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE)2019/944 i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC mund, me kërkesë të një OST ose me iniciativën e tij, t'u japë OST-ve përkatëse një derogim nga një ose më shumë dispozita të kësaj Rregulloreje në përputhje me paragrafët 2 deri në 12.

2. Një OST mund të kërkojë një derogim nga kërkesat e mëposhtme:

- a) afatet në të cilat një OST do të përdorë platformat evropiane në përputhje me nenet 19(5), 20(6), 21(6) dhe 22(5);
- b) përcaktimin e kohës së mbylljes së portës së procesit të skedulimit të integruar në një model qendror dispeçerimi në përputhje me nenin 24(5) dhe mundësinë për të ndryshuar ofertat e procesit të skedulimit të integruar në përputhje me nenin 24(6);
- c) volumi maksimal i kapacitetit ndërzonar të alokuar në një proces të bazuar në treg në përputhje me nenin 41(2) ose një proces të bazuar në një analizë të efikasitetit ekonomik sipas nenit 42(2) të Rregullores (BE) 2017/2195;
- d) harmonizimin e periudhës së shlyerjes së disbalancave në nenin 53(1);
- e) zbatimin e kërkesave në përputhje me nenet 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 55, 56 dhe 57.

3. Procesi i derogimit duhet të jetë transparent, jodiskriminues, i paanshëm, i dokumentuar mirë dhe i bazuar në një kërkesë të arsyetuar.

4. OST-të duhet t'i paraqesin një kërkesë me shkrim autoritetit rregullator përkatës për derogim jo më vonë se gjashtë muaj para ditës së zbatimit të dispozitave nga të cilat kërkohet derogimi.

5. Kërkesa për derogim duhet të përfshijë informacionin e mëposhtëm:

- a) dispozitat nga të cilat kërkohet një derogim;
- b) periudhën e kërkuar të derogimit;
- c) një plan të detajuar dhe afat kohor që specifikon se si të trajtohet dhe të sigurohet zbatimi i dispozitave përkatëse të kësaj Rregulloreje pas skadimit të periudhës së derogimit;
- d) një vlerësim të pasojave të derogimit të kërkuar në tregjet ngjitur;
- e) një vlerësim të rreziqeve të mundshme për integrimin e tregjeve balancuese në të gjithë Evropën, të shkaktuar nga derogimi i kërkuar.

6. Autoriteti rregullator përkatës do të miratojë një vendim në lidhje me çdo kërkesë për derogim brenda gjashtë muajve nga dita pas marrjes së kërkesës. Ky afat kohor mund të zgjatet me tre muaj para përfundimit të tij, kur autoriteti rregullator përkatës kërkon informacion të mëtejshëm nga OST që kërkon derogimin. Periudha shtesë do të fillojë kur të jetë marrë informacioni i plotë.

7. OST-ja që kërkon derogimin duhet të paraqesë çdo informacion shtesë të kërkuar nga autoriteti rregullator përkatës brenda dy muajve nga një kërkesë e tillë. Nëse OST-ja nuk jep informacionin e kërkuar brenda atij afati kohor, kërkesa për një derogim do të konsiderohet e tërhequr, përveç nëse, para përfundimit të saj, në mënyrë alternative:

- a) autoriteti rregullator përkatës vendos të japë një zgjatje;
- b) OST informon autoritetin rregullator përkatës me anë të një paraqitjeje të arsyetuar se kërkesa për një derogim është e plotë.

8. Gjatë vlerësimit të kërkesës për derogim ose përpara dhënies së një derogimi me iniciativën e tij, autoriteti rregullator përkatës merr parasysh aspektet e mëposhtme:

- a) vështirësitë që lidhen me zbatimin e dispozitës ose dispozitave përkatëse;
- b) rreziqet dhe implikimet e dispozitës ose dispozitave përkatëse, në drejtim të sigurisë operacionale;
- c) veprimet e ndërmarra për të lehtësuar zbatimin e dispozitës ose dispozitave përkatëse;
- d) ndikimet e moszbatimit të dispozitës ose dispozitave përkatëse, në drejtim të mosdiskriminimit dhe konkurrencës me pjesëmarrësit e tjerë të tregut evropian, veçanërisht në lidhje me përgjigjen e kërkesës dhe burimet e rinovueshme të energjisë;
- e) ndikimet në efikasitetin e përgjithshëm ekonomik dhe infrastrukturën e rrjetit inteligjent;
- f) ndikimet në zonat e tjera të skedulimit dhe pasojat e përgjithshme në procesin e integritetit të tregut evropian.

9. Autoriteti rregullator përkatës do të nxjerrë një vendim të arsyetuar në lidhje me një kërkesë për një derogim ose një derogim të dhënë me nismën e tij. Kur autoriteti rregullator përkatës jep një derogim, ai do të specifikojë kohëzgjatjen e tij. Derogimi mund të jepet vetëm një herë dhe për një periudhë maksimale prej dy vjetësh, me përjashtim të derogimeve në paragrafët 2(c) dhe 2(d) të cilat mund të jepen deri më 1 janar 2030.

10. Autoriteti rregullator përkatës do t'i njoftojë OST vendimin e tij, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë. Vendimi publikohet edhe në faqen e tij në internet.

11. Autoritetet rregullatore përkatëse do të mbajnë një regjistër të të gjitha derogimeve që ata kanë dhënë ose refuzuar dhe do të ofrojnë Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë me një regjistër të përditësuar dhe të konsoliduar të paktën një herë në gjashtë muaj, një kopje e të cilit i jepet ENTSO-E.

12. Regjistri duhet të përmbajë në veçanti:

- a) dispozitat nga të cilat lejohet ose refuzohet derogimi;
- b) përmbajtjen e derogimit;
- c) arsyet për dhënien ose refuzimin e derogimit;

d) pasojat që rrjedhin nga dhënia e derogimit.

Neni 63
Monitorimi

1. Sekretariati do të monitorojë zbatimin e kësaj Rregulloreje nga Palët Kontraktuese.
2. <...>
3. <...>
4. OST e Palëve Kontraktuese do t'i paraqesin Sekretariatit informacionin e kërkuar për të kryer detyrat në përputhje me paragrafin 1<...>.
5. Pjesëmarrësit e tregut dhe organizatat e tjera përkatëse për integrimin e tregjeve balancuese të energjisë elektrike nga Palët Kontraktuese do të<...>dorëzojnë në Sekretariat informacionin e kërkuar për monitorim në përputhje me paragrafët 1<...>, me përjashtim të informacionit të marrë tashmë nga autoritetet rregullatore përkatëse në përputhje me nenin 59 të Direktivës (BE)2019/994, i përshtatur dhe miratuar me vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë, Agjencia për Bashkëpunim të Rregullatorëve të Energjisë.

TITULLI
DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 64
<...>

Neni 65
Hyrja në fuqi

Kjo Rregullore hyn në fuqi me miratimin e saj nga Enti Rregullator i Energjisë.